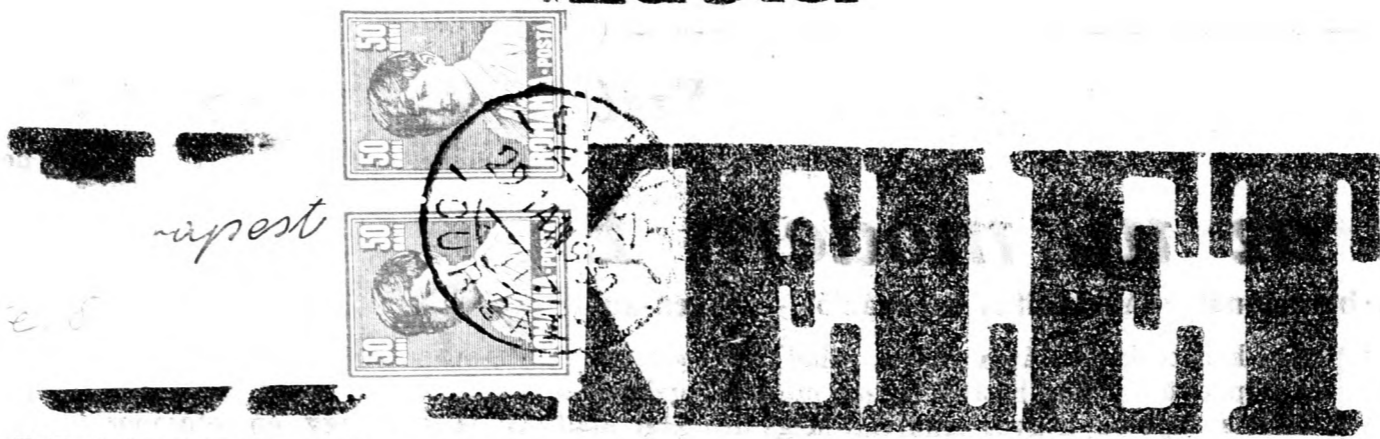

1930. január 29. Szerda 5690. év Tébeth 29.

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Egy évre... 1150 Lei, Félévre... 600, Negyedévre... 320, Egy hónapra... 110. KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy hónapra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)

Dragu tábornok tanácsai

Már három nap óta hiába várunk egy táviratot, vagy egy kommunikét, de sem a távirat, sem a kommuniké, nem akar megérkezni. Ha a legjelentősebb hír is jelenik meg, rögtön jellemezzük rá az illetékesek, még ha az a hír a lap legelődugottabb hasábján is látott napvilágot.

Most mégis napok óta hiába várunk valami ilyen természetű megnyilatkozást. Az ország csaknem valamennyi lapja vezetőhelyen közölte Dragu tábornoknak a harmadik hadtest parancsnokának ötletes tanácsait, amit a kisebbségeknek ízent a kisenevi görög-keleti teológián tartott előadásában.

Ezért íródott annyi cikk és vezércikk a kisenevi kijelentések miatt és az egy Univerzalon kívül valamennyi lap türelmetlenül sürgetett valamit. Vagy azt, hogy a tábornok kérjen szót félreértett szavainak rektifikálása címén, vagy, hogy a hadügyminiszter, avagy a kormány igazítsa helyre azt, ami a kisenevi teológián jóvátehetően elhangzott.

Mert Dragu tábornok egyik legkiválóbb katonája Romániának. A marasvásári győzelemből neki is jutott egész halom babér. De amilyen jó katonának, olyan végzetesen rossz politikusként is megemlékezzünk rá. Amíg nem volna baj mindaddig, míg aktív katonaként nem politizálna, mert így soha sem lehet tudni, hogy mikor beszél, mint katonaként és mikor, mint politikus.

Roppant katonás és snajdig dolog úgy, ahogy azt Dragu tábornok elképzelte: akinek nem tetszik, fel is ut, le is ut. Ha ezt valami magántudós mondja, nincs semmi baj sem belőle. De mert a harmadik hadtest parancsnoka hirdeti, könnyen akadhatnak olyanok, akik elhiszik, hogy ez a Kolombusz tojás akomolyan lehet megoldás.

féle mentalitást kellő eréllyel szállítson le a megfelelő értékre. A türelmetlenség szellemétől átitatott ifjúságot rá kell vezetnie a kisebbségi kérdés igazi lényegére. Plauzibilissá kell tegye előttünk, hogy a kisebbségeket a gyulafehérvári pontok, az emberi jogok, a békeszerződések és minden más konsziderációk alapján ugyanolyan jogok illetnek meg az élethez ebben az országban, mint a kármilyen többségi polgárt.

lető életfeltételeket. A világ történelem óta soha sem lehetett még leszerelni elégedetlenséget Dragu tábornok-féle módszerekkel, csak az elégedetlenségek okainak likvidálásával.

Ha a kormány elmulaszt beleavatkozni akkor, amikor komoly méltóságot viselő és magas szerepet betöltő funkcionáriusai az izzó türelmetlenség konkolyát hintik el a lelkében, akkor hiába minden becsületes igyekezete a problémák igazságos megoldására, mert azt, amit hónapokon keresztül épít, egyetlen éjszaka alatt lerombolják a Dragu tábornokok.

A szörénymegyei választáson a kormány ötször annyi szavazatot kapott, mint a liberális szenátorjelölt

Duca volt belügyminiszter a liberális párt marosvásárhelyi gyűlésén replikázott Maniu miniszterelnök kolozsvári expozéjára

Bucuresti-Bukarest, január 28. (Az Új Kelet tudósítójától). Politikai körökben élénk kommentárok tárgyát képezi az a válasz, amelyet Duca volt belügyminiszter adott Maniu miniszterelnök beszédére a liberális párt marosvásárhelyi gyűlésén.

lősegszék tartom, hogy válaszoljunk neki, vagy pedig jóhiszemű volt, ebben az esetben azonban az illúzióknak egy kellemes állapotába képzeli magát és azt hiszi, hogy a kormányzása alatt minden nagyszereplő megye az országban, hogy Románia a demokráciák paradicsoma, ahol senkinek semmilyen kívánsága nincsen.

gedi azt, hogy a nemzeti parasztpárt népszerűsége, ha távolról sem olyan megerősödött, mint amilyen két esztendővel ezelőtt volt, még mindig elegendő arra, hogy a kormány pártjának a közelgő megyei és községi választásokon a szavazatok 60-70 százalékát biztosítsa.

A megyei választások kimenetele egyébként kétségtelenül a kormány párt győzelmét fogja hozni, különösen Erdélyben és Beszarábiában, ahol az ellenzéki pártok igen lanyha propagandát fejtenek ki. Hareok tulajdonképpen csak a regátban lesznek, ahol néhány liberális vidéki potentát és miniszterjelölt: Leonte Moldovanu, Vasile Sassu, Maculescu Strunga mindenáron be akarják bizonyítani népszerűségüket Bratianu Vintilának.

Duca válasza Maniunak. Eután Duca emelkedett a színpadra, hogy válaszoljon Maniu expozéjára. Mídon a vonatban a miniszterelnök kijelentéseit olvastam — mondotta Duca — a következő megállapításra jutottam: Maniu vagy rosszhiszemű volt és ebben az esetben fő-

A kormány fölényes győzeleme Szörénymegyében

Timisoara-Temesvár, január 28. A kormány egyébként a szörénymegyei szenátorválasztáson újabb sikert aratott. Dobrin, a nemzeti parasztpárt jelöltje, 20 ezer, 83 szavazattal győzött Iovin liberálissal szemben, aki 4300 szavazatot kapott. A kormány párt hatalmas fölénye fontos momentum a politikai életben, sejtetni en-

A miniszterelnök intervenciójára Rist stabilizációs biztos még egy évig Romániában marad

Rist a további kölcsöntárgyalások sikere érdekében elhalasztotta spanyolországi útját

Bucuresti-Bukarest, január 28. — (Az Új Kelet tudósítójától). — Néhány héttel ezelőtt az egész fővárosi sajtó közölte azt a hírt, hogy Charles Rist a Banca Nationala technikai tanácsosa és a lej stabilizációjának biztosja februárban eltávozik Romániából és Spanyolországba megy, hogy a pezeta stabilizációjának munkáját irányítsa.

lenlétével és nevével fedezni az új költségvetés valószínű deficitjeit.

A kormányt igen kinosan érintette Charles Rist távozásának híre. A francia szakértő csakugyan el akarta hagyni Bukarestet, mihelyt tudomására jutott, hogy azok az adatok, amelyeket a liberális kormány a kölcsönt nyújtó pénzkonzorcium elé terjesztett az ország pénzügyi helyzetéről, a legtávolabbról sem felelnek meg a valóságnak.

csoportnak, de az egész külföldi pénzügyvilágnak a román államháztartás szakértője és a nemzetgazdaság principiumainak megfelelő vezetője. A kormány tisztában volt azzal, hogy Rist jelenléte komoly pluszt jelent az állam külföldi hitele számára.

Es különösen Madgearu pénzügyminiszter tartott attól, hogy Rist távozása a jelenleg folyamatban lévő kölcsöntárgyalások megszakítását fogja maga után vonni. Eppen ezért Maniu miniszterelnök az elmúlt héten meglátogatta az Athene Palaceban Ristet és ismételtelen felkérte őt arra, hogy viselje tovább megbízatását.

A régi és az új, modern Barcelona

Az üzletes idegenvezető — A barcelonai vilákiállítás szenzációi — Ibsen-kultusz — Esti tündérvilág

Das Münchner Bierstübl. Ide utasított Talárewitz ur két okból. Egyfelől, mert hogy itt idegen vezetőre talállok, aki két pezsetért zsidó históriát is feltalál nekem, másfelől mert sok kedélyességet, német vicceket, müncheni sört kaphatok és egy szép szőke leány szolgál ki. A titkár ur nem hangsúlyozta ki ezt az utóbbi okot, de érezni lehetett rajta, hogy mégis ezen van a hangsúly.

Három lépésön le kell menni a járda alá, így jut be az ember a Bierstüblbe, amely az egyetem mellett húzódik meg nagyon szerényen. Két kicsi szobája van az egyik svájci és németországi emberekkel teli, egyetemi hallgatókkal, a másik kereskedőkkel és főleg műszaki emberekkel, akik szép számban élnek Barcelonában. A sok építkezés, új ipari vállalkozások, most pedig a kiállítás hozta ide őket. Békébeli jókedv uralkodik a stüblben, 1912 ben voltam utoljára Münchenben és ime megint itt találom a Pireneusok félszigetén a kedves bajor város hangulatát. Apró szívekből font papírgirlándók, fenyődíszítések, nagy sörreklámok a két szobában. Bajoros évdészek, nagy kacagás, sűrű füst. Természetesen nem hiányozhatik a retek és a kis gulyás Mintha az ember a Kindlbräu boltivas helyisége alatt ülne.

Kerestem az idegenvezetőt, aki jegyzetben volt elmerülve, előtte sör és ételmaradék.

— Akarja, hogy kissé beszéljünk egymással, vagy azonnal térjünk rá a tárgyra?

— Mibe kerül a beszélgetés tárgy nélkül?

— Attól függ, hogy meddig tart.

— Tartson egy félórát, hátha megvan a pénz.

— Nem értem, hiszen ha én is beszéllek, ön megkaphatja a szavait.

— Nekem hiába beszél, engemet ez csak untat és ezt meg kell fizetni.

— Látom, itt nehéz üzletet csinálni — mondom neki — térjünk rá a tárgyra inkább, sőt távozzunk minél előbb.

A kicsi emberke letette kerek ngy szemüvegét, vizenyős szemével belém furt és megkérdezte, szükségem van-e történeti adatokra, mert ezután pótdíj jár, nem is épen jelentéktelen.

Vaiahogyan megegyeztünk, kifizettem az uzsonját és megindulhattunk.

Elkísért először a Szent Agatha templomhoz, a régi román építőművészetnek csodás maradványaihoz és szakaszterien, mint egy német professzor magyarázta, mikor kezdtek építeni, mikor emelték boltíves falaira a pótfalakat csúcsos ablakaival, mikor készült el a csontán maradt torony, mikor csináltak cik-cokos díszítést a tetéjére, megannyi fontos dolog, ami azonban kevésbé érdekelt és hogy időt ne vesztítsünk, elmondattam vele egyet és mását a históriából. A kicsi szemüveges ember rajongott a tizenharmaidik század Spanyolországáért, különösen I. Jakab imponált neki, aki Délfranciaországot is meghódította, Aragónia, Catalina és Walesia ura volt, sőt a Balaeri szigeteket is megénekelte vallhatto.

— Látja, azért imponál nekem ez az ember, mert elűrtte a zsidókat a főnemeseke kezéről. Azt mondotta, csak „királyi zsidók” vannak és egyedül ő rendelkezik velük, zsidó pénzt királyi engedély nélkül más nem vehet kölcsön. Határozottan mondta magának, szerette a zsidókat ez a király, még Fezából és Marokkóból is hozatott zsidókat, ha nagyon kíváncsi rá, okmányosra bizonygatom magának, jöjjön velem a püspöki levéltárba, két óra alatt átmutatmányozzuk az egész anyagot. De figyelmeztetem, két óra kétszer két pezset.

— Megelégszem a maga előadásával, nem kellene okiratok. Mondja tovább, de lehetőleg összesűrítve, mert az idő nálam is pénz.

— Nagyon helyes, tessék ide figyelni: ez a király még a pápát is a zsidók mellé hangolta és ő küldötte Isac Benvenistét a legfőbb egyházi fejedelemehez orvosnak. A barcelonai zsidókat teljesen felezabadította,

nem kellett kerek sárga foltot viselniük és köpenyökön hordhattak, épügy mint a többi spanyolok, hegyes csuklyát. Megvan még a chartája, amelyben kijelenti, hogy büszke, amiért az ő birodalmában nem nyomják el és nem szidalmazták a zsidókat. Látja, ilyen királyok kellene ma-guknak, ilyen uralkodók és akkor nem hallana az ember olyan sokat zsidóznai és nem kellene folyton zsidókkal törődni.

— Nem ragaszkodom ahhoz, hogy kedveseket mondjon a zsidókról és nem bánom, ha olyan időkről beszél nekem, amikor rosszul ment itt Cataliniában a zsidóknak.

— Nono, ne legyen olyan szigorú, mert ha akarja, elmondhatom magának még erről az I. Jakabról, hogy nem mindig rajongott a zsidókról. Volt egy idő, amikor arra kényszerítette a zsidókat, hogy halgassák meg a dominikánusok prédikációját és követelték tőlük azt is, hogy álljanak ki nyilvános deputációra, sőt követelték tőlük, hogy a kölcsönöket, amit egyes zsidók adtak neki, a zsidó hitközség fizesse vissza. Egy király tud jó lenni, de ha akar, vagy ha muszáj, tud kelemetlenkedni is.

— Kérem, vezessen a zsidó negyedbe!

— Elvezethetném most a város körül, hogy visszahozzam magát ide, mert a „Juderia” éppen ezen a helyen volt, nem messze a templomtól. De azóta sok idő telt el és beépítették mindent, talán ez a kis plaza maradt meg meg a zsidó negyedből. Azt mondják, itt valahol volt a templom és a községháza, ha igaz, amit a hagyomány regél, a király is gyakran el látogatott ide, természetesen titokban, hogy meggyőződjék róla, vajjon nincsenek-e a községnek olyan pénzbeli fölölsegei, amit igénybe vehetne.

Pár utcával odébb egy érdekes fal előtt állottunk meg. Tiszta mór stílusban vágott kapu, apró erkély, karsu ablakok, az erkély fölött egyetlen síkban hatalmas negyszög, aminek szívságát egy téglányi alakú mélyedés zavarja meg.

— Látja, itt tartották ezen a helyen a disputációkat. A dominikánusok lett zsidó, Donin itt követelte nyilvánosan a Templom elégetését, mert bebizonyította, hogy keresztényellenes tanokat tartalmaz. Maga jól tudja, ez a Donin milyen nagyserű hitvitázó volt a maga idejében. Ez bizony levágta magukat. Itt állott ki ezen a helyen a király jelenlétében a maguk Nachmanideszükkel 1263 nyarán. Négy napig tartott a disputa.

Figyelmeztetem, hogy amikor erről beszél, kicsit vigyázzon, mert erről a disputáról én is tudok. Igaza van az évszámot illetőleg, de nincs igaza, hogy itt történt a nagy disputa, mert azt a király palotájában tartották meg és ebben a vitában Nachmanidesz győzött, tehát vigyázzon és ezen a ponton ne felejtessen.

— Maga nem tudja egészen pontosan a dolgokat, diadalmaszkodott, mert a disputát folytatták a zsinagógában.

— Szóval történetileg föléleges vagyok — jegyezte meg üzleti hangon a kisérőm. De felajánlom további szolgálataimat, legyen szerecsém a vilákiállításra.

A vilákiállítást azonban magam eskartam elintézni, fizettem és a következő perobe már villamos vitt a kiállítás felé.

A kiállítást nem a kormány kezdeményezte, hanem Barcelona városi tanácsa. A király elnöklése és a kormány védelme alatt szervezték meg ezt a kiállítást, amelynek megtekintésére a világ minden részéből ma is özönlenek a külföldiek annál kevésbé özönlenek a spanyolok. A katalánok és spanyolok között emiatt most is jókora feszültség van, de a büszke barcelonai meggyőződéssel hirdeti, hogy nem bánja azt a néhány millió, vagy tán milliárd pezsetét, amit ráfizet. Mert példát adott vele vállalkozási kedvre, a kultúra és művészetek szeretetére és vendéglátó látta a kiállításon a világ kultúrnepeinek legjobbjait, akik eszentul bizonyára másképpen fogják megítélni a spanyol kultúrát és a gyönyörű Spanyolországot.

Három hatalmas csoportra osztották fel a kiállítást: az ipari, a spanyol műv-

Szabó Imre utijegyzetei

szeti és sportszakra. Az ipar gyűjtőforgalma alá vették azonban a mezőgazdasági kiállítást is két nagy épületsoporttal. Itt mutatják be Spanyolország mezőgazdasági termékeit, világhírű szőlőjét és borát, a legfinomabb, legillatosabb olajat és itt látja szemléltető látóvalokon az idegen, miért csupa illat ez az ország. Tiszteletreméltó területet hasítottak ki kertészet számára. Ezen a kis területen azonban nemcsak a virágok dús változatoságát szemléltetik, hanem azt a sok gazdag ötletet, amivel a kertészetet Spanyolországban évről évre fejlesztik. Spanyolország textilipara az első csoportnak második jelentős pavilonja. E helyen be igazolja, mennyire nincs szüksége az országának idegen textilre. Az elektromosság palotája plasztikus és büszkén mutatja, hogy egész Európában Spanyolország vezet a villanyosságban és egyedül Északamerika az az állam, amely ebben a tekintetben tulszárnyalja. A spanyolok, de főleg a katalánok a legkisebb falvakban is bevezették az elektromosságot és azok az elektromos művek, amelyek a nagyobb városok iparának erőforrásait szolgáltatják, szinte kifogástalanul dolgoznak.

A kiállítás rendezői nagyon ügyeltek arra, nehegy elszűrőküljön az ipari termékek kollekciója és ezért elszórvva mindenütt az iparművészet produktumait állították ki.

Külön palotában látjuk a vetítő ipar műveit. Hatalmas teremben mutatják be hangosfilmen mindazt, ami a művészet körébe tartozik; hogyan készült a mozifilm, hogyan rendezik a drámai színdarabokat és operákat — kezdve a színövendék szerény vizsgájtól, egészen a sztárok hatalmas ünnepléséig. Bemutatják az ország ipari fejlődését az elmúlt tíz év óta a lehető legszemléltetőbben, még zene is kíséri a produkciókat.

Legnagyobb épületek egyike a közlekedési palota, amely 16.500 négyzetméter területen épült és 13 méter magasságu. Özvérek és szamarak által húzott járműveken demonstrálják a régi közlekedést és szembe állítják vele a legmodernebb spanyolországi gyártású autókot. Megmutatják a modern, betonni megalapozott autótutakat, amelyeknél külobek Svájoban sincsenek. Bemutatják a hajóépítéset, a légi közlekedést, a postát és telefont. Az ország telefonközpontja Madridban van, ennek az épületnek modelljét látjuk, hatahá, huszon-negyemeletes, teljesen amerikai mintára épített alkotást, ahonnan kábel útján összeköttetést kap az ember három perc alatt Amerikával és Európa bármely országával. És olyan tisztán és hallhatóan lehet a legtavolabbi országgal is beszélni, mint magában a városban. Spanyolországban egyébként már nincs más, mint automata-telefon, ami tudvalevőleg a kapcsolásokról előforduló gyakori bosszúságokat is teljesen kiküszöböli.

A spanyol művészetnek szánt csoport pavilonjaiban módszeresen mutatják be a spanyol művészet fejlődését és történetét. Az állam, az egyház, a tudományos testületek és a hadsereg vállvetve dolgoztak azon, hogy minél szemléltetőbben jusson kifejezésre az egyes korok művészi irányzata. Legtöbb figyelmet természetesen a modern művészet kelti.

A modern színházi díszletezésnek többek között olyan nagy területet adtak, mint magának az egyéb színházi kultúra gyűjteményének. Itt látjuk A. Ternes rihitő színeit, zöld hajót a díszlet háttérében, régi vízi járműveket, elől veteményes földeket, zámabulumait a spanyol viruló termézetnek, F. Mestres egymásra hajó harangokat rajzolt aranyozott alappon. Első pillanatban az ember idegennek érzi ezt az újserűséget, de ha percekig áll előtte, minden csodás harmóniába ömlik. J. Morages csodálatos függönyei előtt órákhosszat el tudna állni az ember. C. Balbena piros és kék színekben dúsál. Piros szímalma a mögötte álló várral és egy zöld falomballal, amely mindennütt jelen van, a leghatásosabb az

egész kiállításon.

Hogy kontrasztot is adjanak a moderneknek, mellettük állították ki a régieseket. Bemutatják a legegyszerűbb görög színházat rekonstruált fejlődésében. A legszemléltetőbb a modellek között éppen az, ahol semmi díszlet nincs. Az ilyen színpadokon nyilván a legnagyobb tehetségek játszhattak, akik teljes illuziót tudtak nyújtani minden külső dekoráció mellözésével. Az egyszerű paraszt és a differenciált lelkű tudós egyképen állították áll a modellek előtt. Bemutatják a nagy vallási drámák korszakait és XIX. és XV. század szelleme bontakozik fel e képekrol. Ott van a sokaképeari rekonstruált színnáz és ott a wamari és düsseldorti, a versaillesi és a múlt század nyugalmas világának visszatérői. Szoborban és képben van megörökítve Catalina Barcena, a spanyolok nagy tragikája. A spanyol humort és szatírt Gordon Graeg dekorációi reprezentálják.

A spanyolok nagy Ibsen-kultuszra vall, hogy külön Ibsen-szobát rendeztek be. Itt az író kéziratait lehet látni: azokat, amiket 1849-ben írt és azokat is, amiket a következő években 1899 ig. Érdemes grafológiai tanulmány ez. A kőto hol dűlten, hol egyenesen róttá a betűt, hol kihagyással, hol a legondosabb gyöngybetűkkel.

A külföldi pavilonok között legértékesebbek a svájciak, nemcsak azért, mert a legrégább brilliánsokat hozták ide és a legrécebb órákat, hanem ok képi-selük a szomszéd államok között választjuk révén a gazdagságot. Gyűrűre szerelt brilliáns órák, bámulatosan egyszerű kronométereik, platinába foglalt csodás ékszerük körül állandóan nagy bámoló tömeg hullámzik.

Sok figyelmet keltett a román pavillon, ahol rendkívül ügyes rendezésben mutatják be Románia népi művészetét, ipart és tabellákon az ország exportját, főleg mezőgazdasági cikkekben. Az Erdélyből jött látogatót szívesen fogadják itt, kávéval kínálják és otthon készült édesekkel: dulceseszával, halvával. Azt mondják, a konzervgyárak és a fatermelök elég jó üzletet is csináltak a kiállításon.

Legnagyobb szenzációja a barcelonai kiállításnak kétségteletlenül az esti kiállítás, amikor a nemzeti palota kupolájáról messzebeli fénykévek ömlenek szerte, amikor a matt világító-oszlopok kigyulnak és a kiállítás centrumában levő hatalmas szökőkútak alulról nyert világitással az ezeregyéjszaka káprázatát varázsolják fel. A kiállítás magaslatairól vireses zunan alá és ez is százszoros zivárványfényben tündököl. Január közepe van, de olyan enyhe az idő, hogy könnyű felöltöben a kiállítási vendégek terraszáról bámulja az ember ezt a képrázatot, miközben a nemzeti palota egyik tornyából többszörös hangszórókkal erősített rádió-előadás hallszik.

Uj tüzfaberzerzesi forrás!

Száraz, prima minőségű

vágott tűzifa

100 kgr-ként 95 leiert

megrendelhető:

Transilvania dep. lenne și material de construcții cegnél

Str. Memorandului 4.

Telefon 111.

Uj tüzfaberzerzesi forrás!

Milyen legyen a modern irodaüzem?

Megmutatja Raith Tivadar:

Az irodaüzem racionalizálása

című két kötetes könyve.

Ara 391 lej az UJ KELET könyvosztályában.

Löwy Lipót

Jó katona volt. Utóztette a kötelességét.

Hétfőn délelőtt két Hátszegről a Zsidó N. Az egyiket a bank Löwy Lipót eljutatta chaluco költséghozz értesítés egy szomorú hám József hátszegi portelnök tudatta, hogy halt. Egyszerre érkez első új életet jelez mára. A második a bernek, akinek az ahová a százharminak: Erec Jiszráelba. Ez volt Löwy Lipót lekedete.

A legnyomasztóbb között minket a balzmitáson keresztül ak tónk Hátszegre, ar visszatért a temetőbe ember, vöröstre dörzsödült gyász. Löwy Lipót meghalt szeverődnék a jötere nem tudnának hazatérni.

Néhány eretien katon viselkedet. Aliq Dicséretére a tanúgyikusan és tappintóvátasukat. Ahogy e. A egész város szberri részvéte volt a egyszerű deszkakop.

Hátszegen minden ritán, egyszerű, megvégtelenség szerén tőrelme korlátlan v szót, hogy Erec Jiszráel jövőért kell tünni. Hátszeg zsidóságát Neki köszönhető, a közösség aránylag mindenkor a cionistionista kötelességtvégzett mindent, kitartással, lankadegzisztenciája is meg előtte. Pedig nagy jiszráel, a cionizmus volt neki. És ha szelid, gyermekkedésiv tudott lenni és szembeszállani a hitűséggel, a száki indulatussággal. E nem értette a tréfaéletének, rajongó Erec Jiszráel.

Mert, hogy nincsalta azt a munká egyedül végzett 26 tudni fogják pótol

Erec Jiszráel. Neki több volt Erec Jiszráel az Onnan szakadt k mindíg visszavagy.

A halalos egydalokat dudolt és vosti, hogy mentse le kell rónia egy ráelba akart ment legközelebbi hozlan unszolta, ideg lenséggel sürgette Palesztinába készalább azok jussagöntájából. Még jemet-persely, am Mi lesz azokkal? szövetségi adó-akjon sikerülni fog nivót?

Ezek a problémpercég. Ha minden va Lipótja!

Az emberek dvalaki folyton a mi a kötelesség Löwy Lipótot m Hátszegen. Ner Temetés után haza szédtek, azt hitték, meg tig tartó tanács

Löwy Lipót temetése

Jó katona volt. Utolsó lehelletig teljesítette a kötelességét.

Hétfőn délelőtt két értesítés futott be Hátszegről a Zsidó Nemzeti Szövetséghez. Az egyiket a bank küldte arról, hogy Löwy Lipót eljuttatta a kiutazásra váró chalucaok költséghozzájárulását. A másik értesítés egy szomorú távirat volt. Abraham József hátszegi bankigazgató és csoportelnök tudatta, hogy Löwy Lipót meghalt. Egyszerre érkezett mind a kettő. Az első új életet jelez 130 boldog ember számára. A második a végállomását egy embernek, akinek az utja ugyanoda ivelt, ahová a százharmincan rövidesen eljutnak: Erec Jisráélba.

Ez volt Löwy Lipót utolsó cionista cselekedete.

A legnagyobb szándékossággal ülőcött minket a balcerencse. Sok utikalamitason keresztül akkor futott be az a hír Hátszegről, amikor már mindenki visszatért a temetőből. Csupa meghatódott ember, vörösré dörzsölt könnyes szem és bódog gyász. Löwy Lipót meghalt... Löwy Lipót meghalt? ... Az emberek összevörösödnek a főtéren, az utcán, mintha nem tudnának hazatalálni.

Néhány éretlen kamazs kegyeletadó módon viselkedett. Alig volt, aki észrevette. Dícséretére a tanügyi hatóságoknak. Energetikusan és tappintatosan teljesítették hivatalukat. Ahogy ezt magától értetődik.

A egész város szerette és őszinte emberi részvétele volt a díszkíséret Löwy Lipót egyszerű deszkakoporsójához.

Hátszegen mindenki rajongott érte. Puritán, egyszerű, megértő, előzékeny és a végtelenségig szerény, bölcs férfi volt. A tisztele korlátlan volt, amikor arról volt szó, hogy Erec Jisráélért, s szebb zsidó jövőért kell tünni. Rajongó idealista volt. Hátszeg zsidóságának élő lelkiismerete. Neki köszönhető, hogy a maroknyi zsidó közösség aránylag szinte első helyen állott mindenkor a cionista teljesítmények és a cionista kötelességtudás terén. Egyedül ő végzett mindent, szeretettel, türelemmel, kitartással, lankadatlan fáradozással. A egészintenciája is másodrangú valami volt előtte. Pedig nagy családja van. Erec Jisráél, a cionizmus mindenek előtt való volt neki. És ha kellett, ez a törekény, szelíd, gyermekkedélyű zsidó tudott agresszív tudott lenni és hihetetlen bátorsággal szembeszállani a közönyösséggel, a kishitűséggel, a szűkeblűséggel és a rosszindulattal. Ebben az egy kérdésben nem értette a tréfát. Ez volt az ő egész életének, rajongó lelkének teljes értelme: Erec Jisráél.

Mert, hogy nincs már, hat ember váltatta azt a munkát, amit Löwy Lipót eddig egyedül végzett 26 esztendőn át. Vajjon tudni fogják pótolni?

Erec Jisráél.

Neki több volt ez a név, mint egy ideál. Erec Jisráél az ő lényének valósága volt. Onnan szakadt ki valamikor a lelke és mindig visszavágyott az ősi földre.

A halálos ágyon palesztinai új héber dalokat dudolt és könyörgve kérte az orvosot, hogy mentse meg életét, mert még le kell rónia egy kötelességet. Erec Jisráélba akart menni. Már alig ismerte fel legközelebbi hozzátartozóit, de minduntalan unszolta, idegesen, halálos türelmetlenséggel sürgette őket, hogy intézzék el a Palesztinába készülő chalucaok ügyét. Legelőbb azok jussanak ki... Fel felriadt agóniájából. Még van néhány Keren Kajem-persely, amit nem tudott már üríteni. Mi lesz azokkal? Ki fogja megcsinálni a szövetségi adó-akciót? És a sékelek? Vajjon sikerülni fog-e megtartani az eddigi nivót?

Ezek a problémák foglalkoztatták utolsó percéig.

Ha minden városnak megvolna a Löwy Lipótja!

Az emberek általában nem szeretik, ha valaki folyton arra figyelmezteti őket, hogy mi a kötelességük, mit mulasztottak el. Löwy Lipót mindenki szerette és becsülte Hátszegen. Nemcsak a zsidók. Mindenki. Temetés után volt már, az emberek haza szédültek, amikor megérkeztünk. Már azt hitték, meg se érkezünk. Pár pillanatra tartó tanácskozás után elhatároztuk,

hogy gyász-közgyűlésre hívjuk össze a helyi-csoport tagjait. Négy barissziánus elindult négy irányban és felőrá leforgása alatt zsufolásig megtelt a hitközség tanács-terme. Minden épkezláb ember eljött hódolni Löwy Lipót emlékének. És az emberek, mintha elfelejtették volna, hogy temetésen voltak, csodálkozva néztek szét a teremben: hol marad Löwy Lipót? Cionista

összejövetel Löwy Lipót nélkül? Hát ez is lehetséges?

Löwy Lipót mindenki rajongásig szerette Hátszegen.

De mégis. Volt egy haragosa. Egyetlenegy. Cionista ügyből különböztek össze. Löwy Lipót, a galamblelkű, senkinek ártani nem képes idealista, ezt nagyon ko-

molyan vette. Amikor az állapota komolyra fordult, megtudta, hogy az illetőnek van palesztinai földje. Föld! Erec Jisráélból föld! Elment a haragosához és kibékült vele, hogy egy marokra való földet kérésessen tőle. Ezt tették a feje alá!

Négy hétig gyászt ülnek a hátszegi zsidók. Diamant Elemér

Bolivia és Paraguay között még a népszövetségi intervenció előtt kitör a háború

Rendkívül kiélesedett a helyzet a két délamerikai állam között

London, jan. 28. Genfi jelentés szerint népszövetségi körökben attól tartanak, hogy a népszövetségi intervenció előtt kitör a háború Bolivia és Paraguay között. Ezt az aggodalmat az Associated Press

tudósítójának jelentése még fokozza, mely arról szól, hogy a Grand Chaco területén rendkívül kiéleződött a helyzet a két ország határterületei és a felvonultatott egyébcsoportok között.

Washingtonban azt tartanák kívánatosnak, hogy nemzetközileg szállják meg a Grand Chacot mindaddig, amíg a két ország között sikerül az egyezséget létrehozni.

A posta új készülékeivel ki fogja kutatni a be nem jelentett rádió állomásokat

Bűnügyi eljárás indul meg azok ellen, akik idejekorán be nem jelentik készülékeiket. Milyen taxát kell fizetnie a rádió készülékek után

Cluj-Kolozsvár, január 28. (Az Uj Kelet tud.) Lapunk január 26-iki számában bukaresti tudósítás alapján közöltük, hogy a rádiótaxát január elsejétől felemelték. A kolozsvári postairoda kéri ennek közvételét, hogy a rádiótaxa felemelése már 1929 július 15-én lépett életbe. egyidejűleg az új postatarifa életbe lépésével. Ugyanekkor a közönség tudomására hozták a rádiótaxa felemelését egyidejűleg azon fizetési értesítésekkel, amelyekben a rádiótulajdonosokat az 1929-es differenciák kiegyenlítésére szólították fel.

A PTT. belföldi tarifájának 113 és 120 paragrafusában értelmében a rádiófelvétel készületek előfizetési taxája a következőképp alakulnak:

Városokban. Privát lakásokban felállított készülékek	600 Lei
Kávéházakban stb.	5000 Lei
Mozi stb.	3000 Lei
Nagyobb községekben:	
Kávéházakban és hasonló helyiségekben	1000 Lei
Más helyiségekben és magánlakásokban	500 Lei

A postahivatal ugyanezzel felhívja az összes rádiókészülék tulajdonosait, hogy az előfizetési díjak hátralékait haladéktalanul egyenlítsék ki, valamint azok, akik nem rendelkeznek hivatalos autorizációval, jelentésként be a készülékeket, mert megérkeztek a geometriai gépek, amelyeknek segítségével rájönnek az összes be nem jelentett, titkos készülékekre és azoknak elkobozása mellett a tulajdonosok ellen megindítják a bűnügyi eljárást és alkalmazni fogják velük szemben a törvény erre vonatkozó paragrafusait.

Mircescu szociálista képviselő munkaalkalmat kért a munkanélkülieknek a kamara mai ülésén

Pop Augustin szatmári lelkész védelmébe vette a kormányt és Rozvan prefektust a lupényi vérengzések ügyében

București-Bukarest, január 28. — Mircescu szociáldemokrata képviselő a kamara ma délutáni ülésén az egyre növekedő munkanélküliségre hívta fel a kormány figyelmét rámutatva arra, hogy a gazdasági viszonyok fokozatos leromlása és a munkaalkalmak csökkenése miatt a munkanélküliek száma ugyszólván napról-napra nő. Kéri a kormányt, hogy utaljon ki rendkívüli rendkívüli segélyt a munkanélküliek számára és rendezze törvény útján a munkanélküliek helyzetét.

Raducanu munkaügyi miniszter válaszában biztosítja Mircescut arról, hogy a kormány behatóan foglalkozik a munkanélküliség kérdésével és a munkaügyi miniszterium az összes rendelkezésre álló alapokat e súlyos kérdés megoldására kívánja fordítani. Speciális törvényjavaslatot nem tart szükségesnek a kérdés megoldására, majd kifejté, hogy a rendkívül nehéz pénzügyi viszonyok akadályozzák meg az államot abban, hogy az eddigieknél fokozottabb mértékben siessen a munkanélküliek segítségére.

Mircescu replikájában kijelenti, hogy nem alamizsnát kér a munkások számára a kormánytól, hanem a munkaalkalmak olyan racionális megszervezését, amely lehetővé teszi, hogy kenyérhez juttassák az éhezőket.

Pistiner szociáldemokrata tiltakozik az ellen, hogy Patrascanu ügyvédet néhány fiatalember a kommunisták perének tárgyalása alkalmával inzultálták csernovitzi törvényszék folyósóján. Kéri a belügyminiszteriumot, hogy az ügyvéd bántalmazói ellen indítsanak szigorú vizsgálatot.

Spineanu többségi a belügyminiszterium tudomására hozza, hogy a liberálisok meg nem engedett eszközökkel vesznek részt a községi és megyei választások előkészítésében. A liberális ágensek lázító harju és tartalma manifestumokat terjesztenek a választók

körében. Felolvas néhány röpiratot, amelyekben forradalmi cselekedetekre bujtogatják a lakosságot.

Mirto belügyi alminiszter meg erősíti, hogy a liberálisok csakugyan törvénytelen eszközökkel akarnak a választásokban résztvenni, mert az a céljuk, hogy mindenáron rendbontásokat provokáljanak. A belügyminiszterium nyomban megtette a szükséges lépéseket ennek megakadályozására.

Áttérnek a napirendre. Bogdan hunyadmegyei képviselő személyes kérdésben szólal fel és tiltakozik az ellen, hogy a szociáldemokrata képviselők a kormányt teszik felelőssé a parlamentben a lupényi eseményekért. A szociáldemokratáknak nincs joguk ilyen kijelentéseket tenni, annál is inkább, mert 1926-ban a kollektív szerződést előkészítő tárgyalások alkalmával ők voltak azok, akik elárulták a munkásság ügyét.

Ezután Pop Augustin lelkész, szatmári képviselő tartja meg beszédét ugyancsak a lupényi vérengzések kérdésében. A képviselő védelmébe veszi a kormányt, védi Pozvan volt prefektust és a szociáldemokratákat vádolja. A zsilvölgyi munkásság — mondotta — még most is jötevényként emlegeti Rozvan, aki minden egyes esetben exponálta magát a bányatársasággal szemben és a munkásság érdekeiért. Nem igaz az, hogy ő lött volna először a sztrájkolókra, ellenkezőleg, az igazság az, hogy Rozvan mindent megtett a béke helyreállítására és a sztrájk elsimítása érdekében. Az ő kezéből azonban az ügyesség és a katonaság vette át az ügyek intézését és ezután következett be az összeütközés, amelyben már Rozvánnak nem volt többé szava. Mídon a sztrájkoló és a katonák szembe kerültek egymással, a feszült ideghangulatban a munkásság oldalán elődördült egy fegyver, mindaz ami Lupényban történt, ennek a fatális pillanatnak a következménye volt.

Szonok ezután az ugynevezett sárga szervezetekkel foglalkozik és megállapítja, hogy a nemzeti parasztpártnak jogában volt a lupényi munkásságot megszervezni, annál is inkább, mert a románajku munkásság nem hive Marx tanainak és nem énekl az Internacionálét. A munkásság meggyőződése az, hogy a nyomor és nem Rozvan prefektus volt az okozója a véres eseményeknek. A szociáldemokraták forradalmi izü propagandát fejtenek ki a Zsilvölgyében, osztálygyűlöletre bujtogatják a munkásokat.

Mihailache: Az osztályharcból nem lehet a gyűlöletet kizárni.

Pop Augustin végül felhívja a kormány figyelmét arra, hogy fordítson több gondot a zsilvölgyi munkásságra, amely megérdemli a darab kenyert. A kollektív szerződés valóban káros a munkásságra. Majd az általános helyzettel foglalkozik, megállapítja, hogy az ország súlyos erkölcsi válságban szenved. A kormány megtette ugyan a lépéseket a válság eliminálására, azonban gyorsabb és energikusabb intézkedésekre van szükség.

Epe- és májbántalmaknál egy rendszeresen a

Málnási SICULIA

gyógyvizet, mivel a görcsös fájdalmakat megszünteti. — Kapható minden fűszerüzletben.

Olcsó Wallace:

Zöld ijjasz	204 helyett 60	Lei
Vörös kor	136	60
Smaragd	136	60
Két lakat	136	60
Kisírtetek	136	60
Titokzatos mester	136	60

Szállítja az Uj Kelet könyvesboltja.

ának a modar...
ak ki a régi...
ob görög sz...
ésében. A leg...
között éppen...
ncs. Az uyen...
nagyobb tehet...
teljes illuziót...
külső dekoráció...
paraszt és a...
egyiképen áhi...
előtt. Bema...
mák korszakát...
zelleme bonta...
van a schakes...
és ott a we...
aillesi és a mult...
nak visszatük...
n van megörö...
spanyolok nagy...
ort és szatirát...
reprezentálják...
ben-kultuszára...
bát rendeztek...
lehet látni...
t és azokat is...
en 1899 ig. Éh...
y ez. A költő...
rótta a betűt...
leggondosabb

özött legérték...
ak azért, mert...
hozták ide és...
em ok képv...
között vau...
Gyűrűre sze...
tosan egyszerű...
foglatl csodás...
nagy bámuló

román pavillon...
vezésben mu...
vészetét, iparát...
xportját, röleg...
Az Erdélyből...
adják itt, ká...
készült edessé...
val. Azt mond...
fatermelők elég...
állításon.

a barcelónai...
z esti kivál...
palota kupola...
mlenek szerte...
lopok kigyul...
ában levő ha...
nyert világi...
prazatát var...
elatairól viz...
szoros szivár...
uár közepe van...
hogy könnyű...
ndéglők terrá...
t a képrázatot...
ota egyik tor...
ókkal erősített

forrás!

őség!

zifa

5 leiért

lemne si

ctüi cégnél

ui 4.

forrás!

Uj tuzifabeszerezési forrás!

gyen

üzem?

ivadar:

üzem

zálása

könyve.

sztyában.

Cionisták és nemcionisták

Irta: Dr. Jakobi Emil, volt szenátor

Alábbiakban készséggel közöljük dr. Jakobi Emil figyelemreméltó cikkét annak ellenére, hogy annak legtöbb kitétele homlokegyenest ellenkezik a mi felfogásunkkal és számos tárgyi tévedést is tartalmaz. A cikk azonban impulzust ad arra, hogy bizonyos fogalmakat tisztázzunk majd a nagyközönség előtt.

Első közlemény

Az utóbbi időben, különösen mióta a Jewish Agency kibővítése befejezett tényé vált, egyre gyakrabban halljuk a megkülönböztetést cionisták és nemcionisták között, és ez határvonalat állítván közöttük a Jewish Agencyben betöltött szerepüket illetően. En az a megkülönböztetést ebben a formában indokolatlannak és helytelennek tartom.

Merem állítani, hogy a cionista és nemcionista elnevezés csupán szavakkal való játszás nem fedi a fogalmat és fogalmi zavarokra adhat és ad okot, mert nemcionista alatt nemcsak könnyen lehet, de kell is anticionistára gondolni.

Már pedig azok, akik Palesztina létesítéséhez hozzájárulnak, véleményem szerint különbség nélkül mindannyian cionisták vagyunk, mert mindannyian Palesztinát, Ciont akarjuk felépíteni.

Cionisták és ugynevezett nemcionisták egyetértünk abban, hogy attól az országtól, amelyben élünk, a palesztinai építő munka legteljesebb mérvű propagálási lehetőségét, az adományoknak akadálytalan továbbítását és Palesztinába való kivándorlás szabadságát követeljük, továbbá a Palesztinát illető külpolitikája tekintetében pedig azt kérjük és kívánjuk, hogy Palesztinát zsidó nemzeti otthonnak ismerje el.

A különbség ott kezdődik el közöttünk s ebben áll, hogy vannak egyetemes zsidó nemzeti alapon álló cionisták, akik Palesztinán kívül is mindenütt, bárhol élnek, zsidó nemzeti alapon állóknak vallják magukat és a cionisták ama másik táborá, amely csak Palesztinában, csak Palesztinánál illetőleg áll nemzeti alapon, míg Palesztinán kívül abban az országban, amelyben él, magát az ország állami jogaitól elvonja tekintetben a legfeljebb etnikai kisebbségnek vallja magát olyan értelemben, hogy a tan- és vallászabadság teljes mérvű és olyan demokratikus érvényesülését és megvalósulását követeli, amely az iskolafenntartónak feltétlen jogát biztosítsa a tanterv szabad megválasztására, és arra, hogy valóságban — amennyiben az az állam biztonságát és a jóerkölcset nem sérti, — szabadon gyakorolhassa.

Ezek szerint a cionisták és az általuk nemcionistáknak nevezett azon zsidók között, akik Palesztina felépítéséhez ugyan csak munkával vagy pénzzel hozzájárulnak, nem Palesztinát, Ciont felépíteni akaró felfogásukban és magatartásukban van a különbség, hanem ama ország irányában tanúsított és folytatott belpolitikájukban, amelyben élnek. Vagyis más szavakkal: Palesztina felépítése és a Palesztinában folytatandó politika tekintetében teljesen megegyeznek a cionisták és a nemcionisták, csak azon országban követendő belpolitika tekintetében, — amelyben élnek, — lehetnek és vannak közöttük különbségek, mert a magukat cionistáknak nevezők, bármilyen országban élnek is, nemzeti politikát hirdetnek.

Ezzel szemben az ugynevezett nemcionisták nyíltan vallják, hogy Palesztinán kívül a zsidó nemzeti politika meg nem valósítható, mert a zsidók nem élnek olyan zárt tömegekben s nincsen meg közöttük az a társadalmi és gondolkodásbeli rétegeződés, amely alkalmas volna, a mely feltétlenül szükséges is a nemzeti alapon való berendezkedéshez.

Igy, hogy csak egy példára utaljak. A Romániában élő magyarság vagy százezrek egy része zárt tömegekben él úgy, hogy magárahagyottan egymagában sem volna mára rászorulva, nem volna talán magára az uralkodó nemzetre sem ráutalva, mert megvan minden társadalmi, foglalkozásbeli és termelési rétegeződése, van értelmiségi, ipari, kereskedelmi és őstermelő osztálya is úgy, hogy ő egymagában az uralkodó nép nélkül is minden szükségletét előteremteti és kielégíteni képes lenne; ezzel szemben a zsidóság

nem volna erre képes, mert ha egyébre nem is, csak arra az egy körülményre mutatok rá: teljesen hiányzik az őstermelő osztálya.

Addig, amíg csak a magukat cionistáknak valló zsidók dolgoztak Palesztina felépítése érdekében, nevezhették őket magukat cionistáknak az építési munkában résztvevő nem-akárokkal szemben, de ma, — különösen a Jewish Agency megalakulása után — amikor a magukat cionistáknak valló és nevező zsidók is eismerek és vallják, hogy a Jewish Agency a világegyetem össz-zsidóságának, tehát az ő elnevezésük szerint az ugynevezett cionista és nemcionista zsidóságának együttes képviselője, közös szerve, amely hivatalosan megállapítani azokat a szervezeti szabályokat, amelyek szerint a világ egész zsidósága munkájának és pénzbeli hozzájárulásának bevonásával építi fel Palesztinát, nem tudom megérteni, hogy a Palesztinát felépíteni akaró zsidók között

Palesztina felépítési felfogásában és magatartásában milyen különbség van és mi-ben rejlik ez a különbség.

Hiszen a Jewish Agency megalakulása után még ez a különbség is eltűnt, amelyről talán azelőtt még beszélni lehetett volna, hogy a cionisták között vannak olyanok, akik csak pénzzel, adományokkal járulnak hozzá Palesztina felépítéséhez, egyébként passzív viselkednek, nem vesznek részt tevékenyen a munka megszervezésében és végrehajtásában, míg vannak olyanok, akik megszervezik és végre is hajtják az építési munkáját, tehát aktíve is tevékenykednek, — mondom — a Jewish Agency létrejötte után még ez a különbség is eltűnt, mert a Jewish Agency létrejötte után a Palesztinát felépíteni akaró össz-zsidóság éppen a Jewish Agency útján vesz részt a szervező- és végrehajtó munkában is.

(Második cikk következik.)

Herriot volt francia miniszterelnök áprilisban Romániába érkezik

Az exminiszterelnök nyilatkozata a magyar fővárosról

Bucuresti-Bukarest, január 28. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi lapok jelentése szerint Eduard Herriot volt francia miniszterelnök áprilisban meglátogatja Bukarestet. Herriot április 18-án érkezik Budapestre, ahol az erkölcsei tudományok akadémiaján fog előadást tartani a világbékeéről. A kiváló francia politikus néhány napig fog tartózkodni a magyar fővárosban és április utolsó hetében utazik Bukarestbe, ahol ugyancsak előadást fog

tartani a világbéke megszervezéséről.

Bukaresti lapok reprodukálják azt a nyilatkozatot, amelyet Herriot egy budapesti lap tudósítója előtt tett Magyarországról. E nyilatkozatban Herriot csodálatának ad kifejezést a magyar kultúra és művészet fölött és kiemeli, hogy Budapest milyen nagy szerepet játszott a civilizáció előrehaladásában Európának ezen a részén.

Chamonixban nem tarthatták meg a jégheki bajnokságot, mert melege fordult az idő

Skandináviában a tavaszi időjárást váratlan fagyhullám váltotta fel

Budapest, január 28. A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint részben felhős, nappal még enyhe időjárás várható nyugaton és délen csapadékhajlammal. Míg Közép- és különösen Kelet-Európában az időjárás normálisnak mondható, addig nyugaton és északon mindenképpen abnormalis időjárás köszöntött be.

Chamonixban például tegnapi 8 fokos meleg volt és ezért a jégheki világbajnokság első fordulója elmaradt. Még különösebb az időjárás Észak-

Európában. Skandináviát és Finnországot poláris levegőtömegek árasztották el. A két nap előtti tavaszi időjárást vértalanul csaknem mindenütt 20-30 fokos hideg váltotta fel. A fagyhullám Délnorvégia felé húzódik és lefagyasztani készül az idén tulkorán kinyírázott réteket és kertekeket.

A déli spanyol partok mentén ma zivatar vonult át villámlással és mennydörgéssel.

Henderson az alsóház ülésén bejelentette, hogy az optánskérdés már véglegesen rendezve van

A magyar ügyben a részletek megvitatására hivatott bizottságot Párisba április 5-ikére hívták össze. Mussolini meg van elégedve az olasz bizottság hágai munkásságával

London, január 28. Az alsóház mai ülésén Henderson külügyminiszter bejelentette a hágai állandó nemzetközi bíróság ügybevitelét célzó fakultatív záradékhoz való csatlakozás törvényjavaslatát s ez az állandóan mondott beszédében kiemelte, hogy ez a javaslat hozzájárul a Kellogg-egyezmény hatályosabbá tételéhez s ezért a törvényhozásnak el kell azt fogadnia. Hangzottak Henderson azt is, hogy a népszövetségi tagállamok között már csak mindössze 14 olyan állam van, amely fakultatív záradékhoz csatlakozását még nem jelentette be. Mandler liberális képviselő az ülés további folpamán interpellációt intézett a külügyminiszterhez, melyben aziránt kért felvilágosítást, hogy a hágai megegyezés

az optánskérdés végleges elintézését jelenti-e. Henderson az interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy az optáns-ügy végleg likvidáltnak tekinthető az elvi kérdésben Hágában létre jött megegyezéssel s ezután már csak részletekérdésekről kell az ügyben még tárgyalni.

Róma, január 28. Mussolini miniszterelnök ma fogadta Mosconi pénzügyminisztert, aki a miniszterelnököt a hágai tárgyalások eredményeiről informálta. Mussolini melegegedését fejezte ki a delegációnak a Hágában végzett munkáért.

London, január 28. Loucheur környezetéről azt a hírt közölték, hogy a magyar ügyben a részletekérdések megvitatására hivatott bizottságot Párisba április ötödikére hívja össze.

MEGJELENT!!!

Miknea Pál bejelentőhivatali főnök szerkesztésében

Cluj város cím- és lakásjegyzéke!

Az I. kötet ára 200 lei.

II-ik kötet nyomás alatt s a legközelebbi időn belül megjelenik. Tartalmazza: az addig történt összes változásokat, új bejelentéseket, orvosok, ügyvédek, kereskedők, iparosok, intézetek hiteles címsorát. Megrendelhető a szerkesztőnél Str. G. Berninot [Eötvös-ú.] 21/a.

Ileana hercegnő kézfogója

*

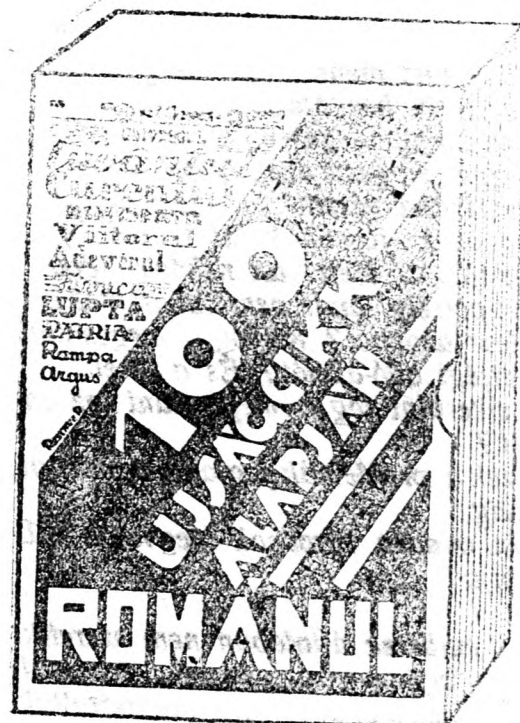
Bucuresti-Bukarest, január 28. — (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Ileana hercegnő és Hochberg Sándor herceg eljegyzését amelyről már lapunk tegnapi számában is megemlékeztünk szombaton, február elsején fogja a királyi család hivatalosan is publikálni. A vőlegény február elsején tölti be huszonötödik születésnapját. Hochberg herceg Londonban született 1905 február 1-én. Apjától hatalmas vagyont örökölt. A herceg az egyik legrégebbi német hercegi családból származik, amelynek családja több mint ezer éves. 1185-ben a Hochberg család egy egész tartomány ura volt. Az idők folyamán a Hochberg ház jelentős vagyon ura lett és a ház egyes tagjainak házassága révén egy német császári családdal, mint több uralkodó ház családjával rokonságba került.

Ileana hercegnő vőlegénye Ples hercege, Hochberg grófja, és Fürstenstein bárója. A királyi család köréből származó információk szerint a jegyesek Párisban ismerkedtek meg egymással 1926-ban, midőn Ileana hercegnő édesanyja kíséretében Amerikába utazott. Az elmúlt év nyarán Ileana hercegnő Münchenben és Sigmaringenben tett látogatásai alkalmával másodsorban találkozott vőlegényével, aki nemrég Romániába jött és az elmúlt héten elkísérte a hercegnőt egy predeáli kirándulásra.

Az eljegyzést a cotroceni királyi palotában, szűk családi körben tartották meg. Vasárnap a jegyespár Mária királyné és Svidenc ezredes királyi ad jutans kíséretében kirándulást rendezett Predeálra. Az állomáson Coman primár fogadta a királyi vendégeket és Mária királynénak kényeret és sőt nyújtott át. A fogadtatás után a vendégek a Zangor dombra mentek, ahol tribúnát állítottak fel, hogy a királyi vendégek végignézhessék a tiszteletükre rendezett sky-versenyt. Mária királyné és a jegyespár négy ló által vont számban foglaltak helyett, amely előtt nyolc nemzeti ruhába öltözött lovas haladt. A sky-verseny után, amelyen különösen a negyedik hegyvidéki ezred tisztjei tüntették ki magukat, az elemi iskolába mentek a vendégek, ahol recepció volt. Ezt ebéd követte, amelyen a királyi család tagjain kívül a helyi hatóságok vezetői is részt vettek.

Ovás!

Bármilyen nehezére esik, ne olvassa végig az összes román vicceket, amiket a Cherestiesiu-Déri „Románul 100 újság-cikk alapján” c. könyvben talál. Olvasson mindennap egy-egy szöveget, így is 100 nap alatt elolvass mindent és ismerőseit avval fogja trappozni, hogy az cikkeket románul mondja el. Egy szép napon pedig arra ébred, hogy románul gondolkodik.

Ara 250 lej az UJ KELET könyvosztályában

ZSIDÓK

Befejezés elő Hajjeszód akció

Másfélmillió lejt jeg zsidóság a Kere

Timisoara Temesvári Kelet tud.) Már befejezték Keren Hajjeszód akciója. A hajjeszód akciója február első felében kezdődött. A hajjeszód akciója tagjai a kitűnő dr. Rácz és nagy tudású dr. Otto wánon a cionista eszma mint egész Erdélyben vadhatatlan érdemeket. A delegáció tagjain kívül a temesvári WIZO cionistákat, akik fár kímélve mindent elkövetési zsidósághoz méltó e amikor a viszonyok pedt alaposan megváltoztak.

A delegáció és a temesvári fűrészdöntés, ma már loban siker koronázata. és a már be is tolyta ös millió 400 ezer leire rug meg van tehető arra, hogy délkeletére álló egy hit mostani eredményt más javítani.

A delegáció itt tartó hátra igen tanulságos elő különböző temesvári cionisták tagjai előtt. Kü dr. Rácz Klompusz a kifejtett produktív munkó ZO rendezésében megtart adását a mai zsidó nő Ábelesz, a Zs. N. Sz. gondolatokban gazdag elő lenlegi aktuális problém több előadás keretében zionista párt politikáját, juság jelenlegi helyzetéről előadást. Általánosságban minden alkalmat megrag cionista eszmet minél széle terjeszték. Csak természet Arthúr, a K. H. jert pár napi itt tartózkodásá járult a K. H. kampány kez.

Beszámolóink nem volt ha meg nem emlékeztetnek mellett nehéz posztjukon két lelkes cionista fiatal főről, a kolozsvári K. H. káráról, valamint Stern Sz. bánáti körzetének főt szólnán a kulisszák mög géntak éjjel nappal rájuk lyos munkájukat. Egyébként most értesít Zwi Löwanont a K. H. véglegesen Budapestre h kor mi ezt a hírt egyrésze sal vesszük tudomásul, me dünk, hogy Zwi Löwanot ahol ugyan sok munka va smert agilitása nagy ereő a cionizmus számára.

Zsidó kórház szentmárton

A dícsőszentmártoni Zsidó kórház január 25-én tartó tányes keretek között a h ház javára rendezett műso nagy eseménye volt. hó egyesület központi vezet elent dr. Sebestyén Józ Róza Mór és neje, Sala Ligeti Sándor bankigazga rásedéssel és meleg szeret os zsidó társadalma.

Műsor után a fehér as szőntő hangzott el, amő en dr. Sebestyén József hályt és áldozatot nem magasztalták a felszólalók. Az estély megrendezésé bizottság, amelynek élén o dr. Erdős Istor állotta is értékes munkát. A zs tőterem ott lehetett látni ek legjavát, felkészetrő é tekintet nélkül. Hosszu idő elttában ismét egymásra t nán, magyar és zsidó társ

ZSIDÓ KÖZÉLET

Befejezés előtt a Keren Hajjeszód temesvári akciója

Másfélmillió lejt jegyzett a temesvári zsidóság a Keren Hajjeszódra

Timişoara Temesvár január 28. (Az Uj Kelet tud.) Már befejezés felé közeledik a Keren Hajjeszód eszéi temesvári akciója. Előreléptetőleg február első napjaiban távozik el a Bánság fővárosából az itt már két hónap óta működő Keren Hajjeszód delegációja, amelynek tagjai a kitűnő dr. Ráchel Klompusz, a mély és nagy tudású dr. Otto Abelesz és Zwi Löwánon a cionista eszma fejlesztése körül egy-egy egész Erdélyben Temesváron is elterjedt érdekeket szerettek maguknak. A delegáció tagjain kívül külön elismerés illeti a temesvári WIZO helyi vezetőjét és a vezető cionistákat, akik fáradságot és időt nem kímélve mindent elkövettek, hogy a temesvári zsidósághoz méltó eredményt az idén is, amikor a viszonyok pedig a tavalyihoz képest alaposan megváltoztak, tudjanak felmutatni.

A delegáció és a temesvári vezető cionista társaságát, ma már megállapíthatjuk, valóban siker koronázta. Az eddigi jegyzések és a már be is tolt összegek több mint 1 millió 400 ezer leire rúgnak. Minden remény meg van tehát arra, hogy a delegációnak rendelkezésére álló egy hat alatt sikerülni fog a mostani eredményt másfél millióra még feljavítani.

A delegáció itt tartózkodása alatt hétről-hétre igen tanulságos előadásokat tartottak a különböző temesvári cionista és ifjúsági alapszervezetek előtt. Külön ki kell emelnünk dr. Ráchel Klompusz a WIZO konferencián kifejtett produktív működését, valamint a WIZO rendezésében meg tartott nagyszabású előadást a mai zsidó nő szerepéről. Dr. Otto Abelesz, a Zs. N. Sz. rendezésében tartott gondolatokban gazdag előadást a zsidóság jelenlegi aktuális problémáiról. Zwi Löwánon több előadás kereteibe is ismertette a revizionista párt politikáját, valamint a zsidó ifjúság jelenlegi helyzetéről tartott magasnívójú előadást. Általánosságban a delegáció tagjai minden alkalmat megragadtak arra, hogy a cionista eszmet minél szélesebb rétegek között terjessék. Csak természetesen, hogy dr. Hantke Arthur, a K. H. jeruzsálemi direktora is pár napi itt tartózkodásával nagyban hozzájárult a K. H. kampány sikeres befejezéséhez.

Bezárolunk nem volna teljes, ha itt külső meg nem említenénk a K. H. delegáció mellett nehéz posztjukon tiszszertettel álló lelkes cionista fiatalemberről: Löbl Lauder, a kolozsvári K. H. központi iroda titkáráról, valamint Stern Henrikéről, a Zs. N. Sz. bánati körzetének titkáráról, akik ugyanakkor a külső munkák mögött, a háttérben végzik éjjel nappal rájuk háruló roppant súlyos munkájukat.

Egyébként most értesültünk arról is, hogy Zwi Löwánont a K. H. jeruzsálemi főirodája véglegesen Budapestre helyezte át. Amikor mi ezt a hírt egyrészt mely sajnálkozásal vesszük tudomásul, másrészt igazán örvendünk, hogy Zwi Löwánon olyan helyre kerül, ahol ugyan sok munka vár rá, de ahol közismert agilitása nagy eredményeket fog elérni a cionizmus számára.

Zsidó kórházestély Dicsőszentmártonban

A dicsőszentmártoni Zsidó Nőegylet szombaton, január 25-én tartotta meg szokatlanul nagy keretek között a kolozsvári zsidó kórház javára rendezett műsoros estélyét. Az estély eseménye volt, hogy azon a kórház estélyt központi vezetősége részéről megjelent dr. Sebestyén József elnök és neje, Léza Mór és neje, Salamon Lászlóné és dr. Péter Sándor bankigazgató, akiket nagy lelkesedéssel és meleg szeretettel fogadott a város zsidó társadalma.

Műsor után a fehér asztalnál számos felhangzott el, amelyek során különösen dr. Sebestyén József fáradságtalan, akaratú és áldozatos nem ismerő munkásságát méltóztatták a felszólalók.

Az estély megrendezése körül a vigalmiság, amelynek élén dr. Krausz József áll, minden ott lehetett látni a város közönségének legjavát, felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül. Hosszú idők után vidám hangulatban ismét egymásra találtak a város római, magyar és zsidó társadalmának vezetői.

Az estély során meleg ünnepségben részesítették dr. Erdős Izort is, aki hosszas betegsködés után újból kezébe vette társadalmi tereken a vezetést és ismét a régi frissességgel és lendülettel igyekszik szélesebb horizontokat nyitni és európai ritmust belevinni a város életébe.

A műsor kimagasló pontja volt Virág Lajos operatőrökkel fellépése, akinek különösen zsidó dala váltották ki frenetikus hatást. A műsor egyes számait szelvényes konferansz foglalta egységes keretbe s az egyáltalán nem

sablános konferansz munkát dr. Benjáminné Erdős Lilla, Grün Manci és Krausz Edithe látták el finom hozzáértéssel és meglepő előadói készséggel. A konferansz szövegét dr. Erdős írta igazi költői elánnal. Negy hatást váltott ki dr. Tischler Ferenc művészi esztétizációja, akinek Popper magyar rapszódija valószínűleg megával ragadta a közönséget. Weiszné Heltai Jolán énekesnője, majd Lehrer Károly eladott duettje pompás művészi teljesítmények voltak. A zene-zámok zongorakíséretét Méhes-Orenstejn Trude és Vértés Lizi

asszony látták el művészi tökélyvel. Két szindarab is szerepelt a műsoron, az elsőben Rosenbergné Micke és Kertész Ákos remekeltek, a másodikban pedig Erdős Lili, ifj. Gvidó Béla, dr. Benjámin Sándor, Markovics György, Léb Mór és ifj. Vajda Gyula tudásuk legjavát és humoros vénajuk csillogását adták.

A dicsőszentmártoni Zsidó Nőegylet büszkén tekinthet vissza erre a fényesen sikerült estélyre, amely a zsidó kórház számára is jelentős anyagi eredményt végződött.

Kétszáz millió lejt alaptőkével bankközi pénzügyintézet alakul a jelzálogintézetek likvidálására

A bukaresti bankközi értekezlet tárgyalásai a kamatláb leszállításáról és a hitelviszonyok normalizálásáról. A nagybankok a február 10-iki újabb értekezletre közös tervezetet készítenek a felvetett problémák megoldásáról. Blank Arisztid nyilatkozata a kormány akciójának várható kilátásairól

Bucureşti-Bukarest, január 28. — A nagybankok képviselőinek tegnapi értekezletén Madgearu pénzügyminiszter hosszabb expozé tartott. A miniszter rámutatott arra, hogy a kormány célja a kamatviszonyok rendezése, a hitelviszonyok megjavítása, a mai válságos helyzet orvoslása. Megállapítja, hogy a krízis okai általában a következők:

1. A kamatláb magassága, ami egy évvel a stabilizáció után nem indokolt.
2. A hiteloportációk túl nehézkes és lassú menete.
3. A jelzálogadósok és hitelezők súlyos helyzete, aminek fő oka az ingatlanok eladásának rendkívül rossz perspektívái.

Blank Arisztid kifejti, hogy a pénz ára természetesen emelkedett a magas kockázat miatt. A Banca Nationala visszleszállítási hitele viszont aránylag csekély az igényekhez képest. A bankok költségei folyton emelkednek, osztrákai annál kisebbek. Azintén a produkció, az ipar és mezőgazdaság termelésének fokozása javíthatja csak meg alapjaiban a helyzetet. A jelzáloglikvidáló intézet eszméjét helyesli. Dobrovici, Cheorghiu és Palanescu felszólalásai után Madgearu összefog-

lalta az elhangzottakat. Reméli, hogy praktikus eredményeket fog lehetni elérni. Kéri a nagybankokat, készítsenek el közösen egy tervezetet, amelyet a legközelebbi február 10-én tartandó értekezleten fognak megvitatni, amely a felvetett kérdések egész komplexumával foglalkozzék és a szükségeseknek látszó intézkedésekre javaslatot tesz. A Banca Româneasca, Banca de Credit, Banca Maramarosch és Banca Comerciala képviselői fogják ezt a tervezetet elkészíteni.

Miért volt szükséges a kormány beavatkozása

A bankárok értekezlete után Blank Arisztid, a Marmarosch Bank vezérigazgatója, igen érdekes nyilatkozatot adott a kormány akciójának várható kilátásairól. Blank Arisztid kijelentette, hogy a kormány iniciatíváját csak örömmel üdvözölheti. Nem először történik meg, hogy az államhatáron beavatkozik a hitelezők és adósok közötti viszony rendezésébe. Majd kijelentette, hogy most midőn a kamatok oly magasak az egész országban, az állam intervenciója elkerülhetetlen volt. Már a 20 százalékos kamat is romboló hatású, mert négy és fél alatt felemelje az adósok egész tőkéjét. Arra a kérdésre, hogy minek tulajdonjára a kamatok megdrágulását, elmondotta Blank Arisztid, hogy a háború után elérte telendek a vagyonok Romániában. Az ingatlanok értéke 66 százalékkal csökkent, a pénz, értéke 97 százalékkal lett kevesebb, az értékpapirtulajdonosok pedig 98 és fél százalékos veszítettek. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a kisajátított földbirtokoknak csak egy százaléka maradt meg a vagyonukból, úgy megfelelő képet nyerünk a vagyon elcsúszásáról.

mezőgazdasági hitelintézet felállítására a földmivelők rövid lejáratú és magas kamatokra felvett kölcsöneit konvertálják és hosszú lejáratú olcsó kölcsönökbe alakítják át. Ezzel egyidejűleg meg kell tenni a szükséges intézkedéseket is a kamatok leszállítása érdekében. A bankok jóindulata azonban nem elégséges. — szükséges az is, hogy törvényes intézkedések révén tegyék lehetővé a követelések gyors behajtását.

Nyilatkozatának végén kijelentette Blank Arisztid, hogy a mai nehézségek közül csakis rendszeres és szervezett munka révén lehet a kivetető utat megtalálni. Kövessük más országok példáját, és a mai 7-7 és félóra helyett dolgozzunk valamennyien legalább 9 órát, hogy az ország termelését a válság megoldásához szükséges ritmusba illeszthessük be.

Ilyen körülmények között — folytatva nyilatkozatát Blank Arisztid — az általános fizetésképtelenség magától értetődő. Az adósok az elszegényedett embereknek a tömegéből rekrutálódnak és éppen ezért a kölcsönzők számára lényegesen nagyobb rizikót jelentenek, mint a multban.

A pénzügyintézetek rizikója a háború előtt háromnegyed százalékot tett ki, míg most 3-4 százalékos rizikóval kell számolnunk. Az adminisztratív kiadások és a felemelt adók a pénzügyintézet költségeit 1,75 százalékról 4 és fél százalékra emelték. Ehhez még hozzájárulnak a háború után a bankokra kényszerített nacionalizálási politika káros következményei is, amelyek a pénzügyintézeteknek súlyos károkat okoznak. Meg kell említeni végül, hogy a magánhitel fejlődését rendkívül károsan befolyásolta az a sok nehézség, amely az igazságszolgáltatás funkcionálásának lassúsága miatt a követelések érvényesítésénél mutatkozik. Váltókövetelést nem lehet egy éven belül, jelzálog követelést pedig két év előtt behajtani. Ennek következménye a hitelek immobilizálása volt és a külföldi tőke tartózkodó magartatása. A régi Románia gazdasági életét évenként mintegy háromszázmillió aranylej értékben támogatta a külföldi tőke, ezal szemben a háború után az esztendőben a külföld támogatása a minimálisra redukálódott.

Ugyan éhségstrájkban vannak a temetési tüntetés miatt letartóztatott munkások. Megírta annak idején az Uj Kelet, hogy a kolozsvári rendőrség január 12-én ötven munkást tartóztatott le, akik az évekkel ezelőtt meghalt és a munkásság körében ismert Fehér József sirjánál gyülekeztek. A letartóztatottak közül a rendőrség tizenötöt áttett az ügyészségre akik ellen az a vád, hogy tetlegesen bántalmazták a rendőrséget. A letartóztatott és rendőrvérssel vádolt munkások éhségstrájkba léptek. Az éhségstrájk retorziója képen az ügyészség külön-külön cellákba helyezte el, amelyek — mint az éhségstrájkolókat hozzátartozóik mondják — fűtetlenek és bogarasak. Az ügyészség eme intézkedése csak elmérgesítette az éhségstrájkot, amennyiben újabb okot szolgáltatott az éhségstrájkhoz.

Rádió szakkönyvek

- Adorján: Rádió ABC — — — — 68
 - „ 150 rádiófelvétel kapcsolás — 136
 - Balog: Rádiótelefon — — — — 82
 - Bevezetőmunka a rádióamatörök részére. 54 ábrával, II. kiadás. Rádiókészülékek szerel. és számít. Számos ábrával igyekszik segítségre lenni az amatőrnek. — 136
 - „ Kristálydetektoros rádiókészülékek — 95
 - Ernyei: A rádió — — — — 68
 - Horváth: A rádióamatör kézikönyve — 170
 - Khayll—Bapa: Rádiólexikon — — — 82
 - Mende: A rádiótelefon (Kötve) — — 119
 - Molnár: A rádiótelefon elméleti és gyakorlati ismertetése 238, kötve — 292
 - „ Gyakorlati rádiókönyv — — — 90
 - Slaby: A szikratávíró (Kötve) — — — 103
 - Szepessy: Hibakeresőküles — — — 52
 - Török: A rádió kézikönyve — — — 136
- Kaphatók az „Uj Kelet” könyvosztályában.

2 Örökértékű könyv félárán!
Perez: Drei Dramen 60 lei (120 h.)
Bialik: Gedichte I—II kötve lei 120
 Az Uj Kelet könyvosztályában.
 Eredményesen előkészítik különbözetre, érettségi vizsgálatokra!
 Mérsékelt honorárium!
Dr. Katona Artur
 BUDAPEST, IX. Ráday-utca 41. sz. 10. v.

SELECT-MOZGÓ

E hét folyamán mutatja be az idény egyik legszebb filmjét:

Asszony és a bábu

Pierre Louys hasonlevű regénye nyomán készült erotikus film. Főszerepben:

CONCHITA MONTENEGRO.

Csakis felnőtteknek!

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánátság zsidóság napilapja.

Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Feladószerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. Matei Millo 6.
Az Új Kelet cikkeinek átányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Utolsó napok a választói listába való felvételre

Talán egy évben sem volt oly nagy érdeklődés az iránt, hogy a választói listákba az érdekeltek fel vannak-e véve vagy sem, mint ezidén. Ez az érdeklődés a választó polgárok növekedő öntudatát jelenti és garanciája lesz annak, hogy a jövőben valóban a választók akarata szerinti közigazgatási kormányzás lépjen uralomra. Ez az érdeklődés annál inkább indokolt, mert megállapításunk szerint az ideitől a választói listákban nagyon sokan hiányoznak.

Még csak két napon át vannak közszemlére kitéve a kolozsvári Primáriánál a választó jegyzékek. A kihagyottak ugyancsak ezen időn belül élhetnek ingyenes jogorvoslati a városi járásbírósnál. Mindezenmű felvilágosítást ingyenesen készítséggel nyújtanak a Zsidó Választási Blok kolozsvári helyi csoportjának megbízottai, akik a jogorvoslatot is elkészítik.

A zsidó közérdek ellen vét tehát az, aki nem tulajdonít fontosságot annak, hogy a listában szerepel és nem fordul ez ügyben a Blok bizalmiához: Dr. Fencichel Józsefhez, (Str. Regina Maria 11, Telefon 11-30.) és dr. Goldner Mihályhoz (Calea Regele Ferdinand No 40, Telefon 12-71.)

Vágó András halála. Az elmúlt hét szerdáján, január 22-én borzalmas autószerencsétlenség áldozata lett Vágó András, a brassói Modern mozgószínház tulajdonosa. Délután 3 órakor ütközött fel az Oldsmobil sportkocsival utasai Brassóban Barót felé. A sofőr tizenöt kilométeres sebességre kapcsolt, mire Vágó András megállította a kocsit, leszállt a gépről és figyelmeztette a gépkocsi vezetőjét, hogy egészen lassított tempóban vezesse az autót, ellenkező esetben gyalog folytatja az utját. Az érélyes fellézésnek meg volt az eredménye, de csak néhány percig, mert a sofőr hirtelen megint szűz sebességgel száguldozott tovább és a jéggolyó uton, nem tudni mi okból, a gépkocsi befordult az országút szegélyező egy méter mélységű árokba és utasai ma is a temető mellett fekszenek.

Vágó András szívrohamot halt, a vezető két napi szenvedés után szintén meghalt a baróti kórházban. Az autó harmadik utasa, Szeszler Anna, mérnök neje, csodálatosképpen könnyebb sebesüléssel megmenekült. Az elhunyt Vágó András családját intézkedéseire Brassóba hozták, ahol péntek délután temették el a város óriási részvétele mellett. Az áldozat, aki hosszú ideig a brassói izraelita hitközség előjárója és az Irvia Sportklub elnöke volt, osztatlan közszeretnek és szimpátiának örvendett; neki volt köszönhető, hogy a brassói zsidó ifjúság szellemi és test-edzési életében új lendület állott elő, részt vett minden közérdekű, humanitárius mozgalomban és az ifjúság irányításának valóságos lelke volt. Emlékét a Chebra Kadisa alapítvánnyal fogja megörökíteni.

Doktorráavatás. A napokban avatták a prágai tudományegyetemen Szilágyi Andor, dr. Szilágyi Géza fiasait (Bánát) főállatorvos fiát az összes orvostudományok doktorává.

Enyhe és gyors, biztos hatású hashajtó a Dr. Bayer-féle Purgó (Purgó)

Járványos időben gyermekeink ellenálló képességét és erejét fokozza a Jemalt, kellemes, csukamájolajjas készítmény. Egy doboz ára 77 lei.

A Házi munka dacára ápolott kezek

NIVEA KRÉM által.

Minden háztasszony ezt a hirt örömmel fogadja. Tudja, hogy ledolgozott kezek befolyásolják társadalmi jó hangulatát. Ovjá kezeit, egy vékony Nivea-Krém réteg alatt, attól hogy a kezek ne nézzenek ki ledolgozottoknak. NIVEA-KRÉM Bucerit-kezelés tartalmaz, gyorsan behatol a bőrbe, anélkül, hogy valakit tartalmaz, gyorsan behatol a bőrbe, anélkül, hogy valakit milyen fényt hátrahagyjon. Bőrt, házi munkájának dacára simán tartja. Használjon naponta NIVEA-KRÉMET.
Dobozok: Lei 10.—, 16.—, 24.—, 32.—, 40.—, 48.—, 56.—, 64.—, 72.—, 80.—, 88.—, 96.—, 104.—, 112.—, 120.—
Emil Ziegler, Brno, Csehszlovákia

Óriási részvét mellett temették a szamosujvári főrabbit

Az új főrabbi: Eliás Jakab az elhunyt legidősebb fia

Gherla-Szamosujvár, jan. 28. (Az Új Kelet tudósítójától.) Kedden délután három órakor kísérték utolsó útjára Szamosujvár főrabbiját Eliás Salamont, óriási részvét mellett.

A temetés előtt Lichtenstein József gyáros, ívet körözött a hitközség tagjai között, amelyen az aláírók hozzájárulnak, hogy Eliás Salamont a főrabbinátsági székben legidősebb Zentán lakó fia, Jakab kövesse. Rövid félóra alatt százötven irták alá az ívet, vagyis a tagok túlnyomó többsége úgy, hogy Eliás Jakab apja elföldelése előtt Szamosujvár megválasztott lelkeséje lett.

Az első gyászbeszédet megindult hangon az új főrabbi tartotta, aki most harminc éves. Utána a két fiatalabb fia Majer és Mose bucsuzott az elhunyt apától. Majd a közelmúltban megválasztott Paneth Jakab dési főrabbi tartott nagyhatású „beszédet”. Utána Szófer marosvásárhelyi, Lichtenstein bebleni, Braun

Henrik nagyiködi és a rettegi rabbi tartottak gyászbeszédet. Az estszürkület beállta miatt a teki rabbi, a kolozsvári szefárd hitközség dajnya és mások nem tarthattak beszédet. A szamosujvári hitközség és Chebra nevűben Vajda Elek és Juda Dávid röviden bucsuztak a kiváló halottal.

Az elhunyt főrabbi utolsó perceiről szűkebb környezetében elmondta, hogy teljesen eszméletlenül volt, beszélni akart, de erőt fogytán voltak és hang nem jött ajkára. Azután egyik könyvére mutatott, hogy hozzák ágyához. Amikor a könyv „Maavor Jakob” előtte fektet, nagy erőtesztéssel föllapozta a lélek kimeneteléről szóló fejezetet és ez nyitva maradt, amíg a tiszta lelki ember szíve megszűnt dobogni. Halálós ágyánál hívei, családja, dr. Weisz István és dr. Pap Izsó orvosok állottak. S. M.

Sikerült a nagyobb nehézségeket elhárítani a tengerészeti konferencia utjából

Japán megelégszik már csekélyebb tengeri haderővel is

London, január 28. — A tengerészeti konferencia főmegbízottai ma délelőtt 10 órától 1-ig tárgyaltak. Diplomáciai körökből szerzett információk szerint a megbeszélésen kedvező léghő alakult ki. A Press Association értesülései arról szólnak, hogy sikerült a főmegbízottakkal a francia álláspontot az össztonnatartalom limitálásáról elfogadtatni.

London, január 28. — A sajtó kiemeli, hogy a tengerészeti konferencián a francia-olasz ellentétek képezik a legnagyobb nehézséget. A Daily Herald szerint ez a kérdés még rengeteg bajt fog okozni a konferenciának.

Macdonald tegnap a francia és az olasz delegációkat együttesen teát látta vendégül. Ezután este felhívták a francia és az angol delegációk megbeszélést tartottak.

London, január 28. — Az Indopacific távirati iroda jelenti Tokióból, hogy a nankingi kormány lépéseket tett Tokióban fegyverek és lőszer rendelése iránt a kínai kormányhoz az is szándéká-

ban áll, hogy három kisebb hadihajót is Japánban rendeljen. Tokiói politikai körökben örömmel látják, hogy Kína meg akarja változtatni eddigi politikáját, mely szerint szárazföldi haderejének szükségleteit kizárólag Németországban, tengerészetének utánpótlását Angliában és légi haderejének fejlesztéséhez szükséges új repülőgépeit az Egyesült Államokban szerezze be.

London, január 28. — Vakacsuki japán tengerészeti fődelegátus Amerikához intézett mai rádióbeszédében azt hangoztatta, hogy Japán megelégszik csekélyebb tengeri haderővel is, mert a haderőre csak a hazai vizek és a japán érdekszférába tartozó tengert utak védelmére van szüksége.

London, január 28. — King Hall kapitány neves angol tengerészeti szakértő kívánatosnak tartana, hogy Németország is odaüljön a londoni tárgyalóasztalhoz, mert szerinte a megállapodások hatályossága csak így lenne biztosítható.

Ping-Pong verseny. A február 1-2-én rendezendő kerületi bajnoki és országos ping pong versenyre az előkészületek megtörténtek. — Az előkészítő bi-

zottság ma d. u. 7-8 óra között értekezletet tart a New-York kávéházban, ahol a helyi nevezések is beadandók. A vidéki egyesületek táviratilag még nevezhetnek

HERRMANNSDORFER

Tuberkulotikusok konyhasómentes táplálására szolgáló gyakorlati útmutatások.

Dr. Müller Vilmos előszavával.

Sauerbruch berlini sebészstanár, a világhírű orvosi tekintély a múlt év november 16-án a budapesti orvostársadalom színe-java előtt tartott előadást a tuberkulózis gyógyításának maig elért fejlődéséről.

Idézetek a nagy professzor előadásából:

„Olyan súlyos tüdőbetegeket, akiket már operatív beavatkozással sem lehetett volna meggyógyítani, arra teszi alkalmassá, hogy őket a Gerson-kúra után a teljes siker reményében lehet megoperálni.”

„Kérdemelte a Gerson-gyógymód azt, hogy az orvostudomány legnagyobb fejezetei közé iktassuk be.”

A Gerson-gyógymód könyve, mely a diéta kimerítő magyarázatát adja és úgy a betegek, mint az orvosok számára nélkülözhetetlen, most magyarul is megjelent.

Ára 170 lej. — Kapható az Új Kelet könyvosztályában.

Wesel Károly, Albion biztosító, C. Reg. Ferd. 20 sz. címre. A versenyek 1-én szombat d. u. 2 órai kezdettel tartatnak meg az unitárius gimnázium tornatermében. Sorolás folyó hó 31-én pénteken délután 5-8 óra között a szövetség hivatalos helyiségében.

— Nagy részvét mellett temették el Szatmáron Markovits Majert. Markovits Majer a Markovits Elek Fiai szeszipari és kereskedelmi r. t. szeniorfőnöke egyik vezérégyénisége volt a szatmári ortodox zsidó hitközségnek és a szatmári zsidó társadalomnak. Puritán jellemű, általános tiszteltnék és szeretetnek örvendő férfi volt, aki egyéniségevel nemcsak családja nimbuszát tartotta fenn és öregbítette, de ténykedésével becsületet szerzett a zsidóságnak is. A hitközségi életben vezető szerepet vitt és mindenkor az igazság és a közérdek lebegett szemei előtt. Élénk részt vett a hitközség fejlesztésében és a két év előtt beállott hitközségi zavarok alkalmával teljes erőből igyekezett a kivetett utat megtalálni, míg egyre súlyosbodik betegsége a közelében való részvétel lehetetlenné nem tette. A hitközségi munkából való kimaradása pótolhatatlan vesztesége lett a hitközségi pártnak. Markovits Majer a jótékony ember volt és a szegény-ügynek is súlyos vesztesége kora halála. Markovits Majer mindössze 63 évet élt. Halála az egész szatmári hitközséget gyászba borította. Temetése péntek délután ment végbe osztatlan nagy részvét mellett.

— Fotomaton — Kolozsváron. A fényképezési technika egy újabb csodája érkezett Kolozsvárra: a „Fotomaton”. Az ember leül egy készülék elé, melyet egy zsetonnal működésbe hoznak. A következő 12 másodpercben hat különböző állítású felvételt készül róla. A készülék természetesen villanyerőre van berendezve, az előhívás, kidolgozás és a különböző másolások automatikusan történnek. Nyolc perc múlva kijön a készülékből hat első-rangú kép. Ezek a képek természetesen nem mutatják az ugynevezett enyveshátú gyorsképek hibáit, hanem mindegyik kép éles és szépen kidolgozott. Amellett renkívül olcsó, ez a hat kép mindössze 50 lejbe kerül. A Fotomaton feltalálója egy Izvodiss Paul nevű, Oroszországból Budapestre származott mérnök. Még műegyetemi hallgató korában rájött a fényképezési e technikai fogására, de anyagi eszközök hiján tervét csak jóval később valósíthatta meg egy hordár segítségével, aki az amerikai kivándorlásához szükséges 200 dollárt kölcsönözte neki. Amerikában azután 30 különböző gyárban elkészítette a készülék alkatrészeit. A találmány kihasználására egy konzorcium alakult párisi központtal. Ott gyártják ezeket a gépeket és ennek a konzorciumnak a tulajdona ez a kolozsvári készülék is, mely a Mátyás király-utca és az Unió-utca sarkán lévő konfekció-üzletben van felállítva.

— Vegetárius egyesület alakul Kolozsváron. Az „Új Élet” című kolozsvári folyóirat kezdeményezése és agitációja nyomán még december hó elején megalakult a vegetárius egyesület ideiglenes bizottsága, mely az előmunkásokat elvégezve, elérkezettnek látja a végleges megalakulást. Az alakuló gyűlés február 2-án, vasárnap délután 3 órakor tartják meg az Építőmunkások Utchónában, Str. Vári (Patak-n). Az Egyesület a vegetárius propagandát, a természetes életmód oktatását, a vegetárius élelmiszerek termelését, a vegetárius élelmiszerek termelését, a vegetárius Unió-ba való bekapcsolódását tűzte ki célul. A vegetarizmus ugyanis az újabb időben, a külföldön óriási lendületet vett, s nagyevű orvosprofesszorokat, lelkeseket és közéleti férfiakat számít ma már sorai között. Az Egyesületnek nem vegetáriusok is tagjai lehetnek, de csak mint rendkívüli tagok. Az alakuló gyűlésre vendégeket szívesen lát az Előkészítő Bizottság.

A legszebb ajándék. Birnbaum Uri 50 képből álló bibliai képsorozata, díszes albumba kötve ára 1.350 lej helyett 700 lej (3 havi részletre is). Az Új Kelet könyvosztályában.

Keveset,

de értékeset a háborus dalomból

Renn: A háborus — — — — — 204

Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan — — — — — 123

— — — — — 123

Kapható az Új Kelet könyvosztályában

— — — — — 123

— — — — — 123

— — — — — 123

— — — — — 123

— — — — — 123

— — — — — 123

— — — — — 123

— — — — — 123

Kö
Az új t

Az új tőzsdetörvény (Burselor) kizárásában már létező vezése és új tőzsdé általában a tőzsdé bályozása. A törvény tőzsdé kebelében egy fog működni, amé fog terjedni a tőzsdé teletkeblő származó tekre.

A törvény elrendék tovább működő toznak az új törvé képest mielőbb átsz paragrafus ehhez eddigi tőzsdék á hozzájuk a törvény. 1929 augusztus 13-ikéket még a régi elrint letrághalhatják.

Az országban edző tőzsdébiróságok gyaltak, amelyek a zettek, ha a felek m ság hatáskörének 120. szakaszának az hogy az augusztus 13-iki ügyletek alá még folyamatban v rói intervenció az nem vált, a felek most már igénybe vény az érdekeltek lyosan károsítaná.

Ilyen intézkedés elveibe is ütköznek telmében a polgár hogy a fennálló szerint jóhiszeműen méstetű jogokat e a jogszerzőtől el lehetéges volna, dölne a jogbiztons elött kétségen kívül 1870. évi 11. tc. és nek 94. szakasza, m dők kölcsönösen a kereskedelmi ügyle vényekben említett bíróságoknak. A tek bizonyos kateg hullámzás és a rom szerepet játszik, ez letékesség az ügy lényeges részét ké későbbi törvény a nek ezen lényeges kívül helyezni, ez a annak a törvény az új tőzsdetör ható ereje voln mányosságának, aká szerének, akár az lémetnek szempot egyéant megenge találnunk. Az okirá ságok a 128. szaká ilyen értelmezést, szakaszt egyszerűen nek nyilvánították zés alatt a törvény dül észszerű inte meg, hogy az új tő jogokat nem érinth gok mindazon ügy bályok szerint eljár gusztus 13-a előtt ság kikötésével jött tudomásu a regált tényleg elfogadják ilyen természetű a benyújtott kereset ennek jogosságát.

A fentebb előadó tekintve a temesvá lasztott bíróságára egyáltalában nem szeruen azért, mert déket szabályozza, társulat pedig nem évi 59. tc. 94. sza ten kimondja, róság egy az 187 ján és az 1881.

Közgazdaság

Az új tőzsdetörvény és a temesvári Lloyd-bíróság

Irtá: Dr. Molnár Gyula (Temesvár)

Az új tőzsdetörvénynek (Leges asu-
pra Burselor) kizárólagos célja az or-
szágban már létező tőzsdék ujjaszer-
vezése és új tőzsdék felállításának, s
általában a tőzsdék működésének sza-
bályozása. A törvény szerint minden
tőzsdékebelében egy választott bíróság
fog működni, amelynek hatásköre ki-
foglalja a tőzsdén kötött tőzsdéügyle-
tekből származó összes vitás ese-
teket.

A törvény elrendeli, hogy a régi tőz-
sdék tovább működnek ugyan, de tar-
toznak az új törvény rendelkezéseivel
képest mielőbb átszervezendő és a 128.
paragrafus ehhez hozzáfűzi, hogy az
eddiggi tőzsdék választott bíróságai a
hozzájuk a törvény kihirdetéséig, vagyis
1929. augusztus 13-ig benyújtott kereset-
eket meg a régi eljárási szabályok sze-
rint lejárthatják.

Az országban eddig létezett különbö-
ző tőzsdébíróóságok olyan ügyeket is tár-
gyaltak, amelyek a tőzsdén kívül köt-
ettek, ha a felek magukat a tőzsdébíró-
ság hatáskörének alávetették. Ha a
128. szakaszban az volna az értelme,
hogy az augusztus 13. előtt tőzsdébíró-
sági illetékesség kikötésével létrejött
azon ügyletek alapján, amelyek bár
még folyamatban vannak, de eddig bírói
intervenció azokban szükségessége
nem vált, a felek a tőzsdébíróságot
most már igénybe nem vehetik, a tör-
vény az érdekelték óriási tömegét su-
lyosan károsítaná.

Ilyen intézkedés az alkotmány alap-
elveibe is ütköznék. Alkotmányunk ér-
telmében a polgári jogrend talpköve,
hogy a fennálló törvényes szabályok
szerint jóhiszeműen szerzett magánter-
mészetű jogokat egy későbbi törvény
a jogszerzőtől el nem veheti. Ha az
lényeges volna, az országban meg-
dőlné a jogbiztonság. Augusztus 13. a
előtt kétségen kívül érvényben volt az
1870. évi II. tc. és az 1881. évi 59. tc.
94. szakasza, mely szerint kereske-
dők kölcsönösen alávetették magukat
kereskedelmi ügyletekből az ezen tör-
vényekben említett külön és kivételes
bíróóságoknak. A kereskedelmi ügyle-
tek bizonyos kategóriáiban, ahol az ár-
hullámzás és a romlandóság jelentékeny
szerepet játszik, ezen kivételes bírói il-
letékesség az ügyletkötés feltételeinek
lényeges részét képezi. Ha tehát egy
későbbi törvény a megkötött ügyletek
ezen lényeges feltételét hatályon
kívül helyezi, ez annyit jelentene, hogy
annak a törvénynek, a jelen esetben
az új tőzsdetörvénynek, vissza-
ható ereje volna. Ezt akár az alkot-
mányosságának, akár magánjogunk rend-
szerének, akár az internacionális jogel-
méletnek szempontjából vizsgáljuk,
egyaránt megengedhetetlennek kell
találnunk. Az okiráltságbeli tőzsdébíró-
ságok a 128. szakaszban nem is adtak
ilyen értelmezést, hanem ezer törvény-
szakaszt egyszerűen rosszul szövegezték
nyilvánították és a rossz szövege-
zés alatt a törvényhozónak azon egye-
dül és szűrt intencióját állapították
meg, hogy az új tőzsdetörvény szerzett
jogokat nem érinthet és a tőzsdébíró-
ságok mindazon ügyletekből a régi sza-
bályok szerint eljárhatnak, amelyek au-
gusztus 13. előtt ezen választott bíró-
sági kikötésével jöttek létre. Amint köz-
tudomású a regátbeli tőzsdébíróóságok
tényleg elfogadják és tárgyalják is az
ilyen természetű augusztus 13. után
benyújtott kereseteket, anélkül, hogy
ennek jogosságát bárki vitatta volna.

A fentebb előadott szempontokból el-
kötötte a temesvári Lloyd-társulat vá-
lasztott bíróságára az új tőzsdetörvény
egyáltalában nem is vonatkozik. Egy-
szerűen azért, mert ezen törvény a tőz-
sdéket szabályozza, a temesvári Lloyd-
társulat pedig nem tőzsdé. Az 1881.
évi 59. tc. 94. szakasza kifejezet-
ten kimondja, hogy a Lloyd-bíró-
ság egy az 1870. évi II. tc. alap-
ján és az 1881. évi 59. tc. által

szabályozva működő kivéte-
les külön bíróság és ennek
ezen minősége a Lloyd-bíróság
irattárában elfekvő többrend-
beli semmitőszéki döntés ál-
talis el van ismerve. A fenti tör-
vényeket kiegészíti az alkotmány 131.
szakasza, amely kimondja, hogy a csa-
tolt területeken érvényben lévő törvé-
nyek más törvényekkel való pótlásukig
változatlanul hatályban maradnak.

Miután az új tőzsdetörvényben a fent-
idézett törvények hatályon kívül helye-
zéséről említés téve nincs, a gondolat,
hogy ezen törvények egyáltalában ha-
tályon kívül volnának helyezve, csakis a
129. szakaszból merülhetett fel, amely
így szól: „Minden a jelen törvény ren-
delkezéseivel ellentétes más törvényes
intézkedés hatályon kívül helyeztetik”.
Jogászöröknek állandó a panasza,
hogy ilyen általánosságban tartott tör-
vényes rendelkezések a legnagyobb za-
vart idézik elő és a törvényeknek a
parlament elé való terjesztése esetén
előzetesen egy egyeztető bizottságnak
határozottan és kifejezetten meg kellene
állapítani, hogy egy új törvény, milyen
régii törvényes rendelkezéseket helyez
hatályon kívül. De megengedve azt,
hogy egyes más törvénybeli rendelke-
zések hatályon kívül helyezése az ilyen
általános rendelkezésekből is megállá-
pítható, egy tény bizonyos, hogy
ilyen módon egész törvényeket hatályon
kívül helyezni nem lehet. Egy fennálló
törvény egészben csak akkor szűnik
meg, ha azt a törvényhozás kifejezetten
megszünteti. Belemagyarázással törvé-
nyek megszüntet megállapítani nem le-
het, mert ez a rendszer arra vezetne,
hogy ma az egyik törvény és holnap a
másik törvény megszüntet magyarázatként
bele hasonló általános szellemű rendel-
kezésekre. Ily módon a törvényhozó
akarata szörszálhasogató magyarázatok
helyettesítenék és ezen volna a legbiz-
tosabb módja egy jogi káosz létrehozásának.

Ennélfogva a 129. szakaszból nem
lehet és nem szabad kimagyarázni, hogy
az 1870. évi II. tc. avagy az 1881. évi
59. tc. most már megszűnt, és pedig
annál kevésbbé, mert az új tőzsdetör-
vénynek nincs olyan mondata, amely-
ből logikusan következtetni lehetne ar-
ra, hogy a törvény meg akarta szűntet-
ni két kereskedőnek azt a jogát, hogy
privát kereskedelmi ügyleteikből ki-
folyó jogviták esetére magukat az 1881.
évi 59. tc. 94. szakaszának b) pontja
alapján a Lloyd-bíróság illetékességének
alávetik. Az új törvénynek leggon-
dosabb átkutatása mellett sem talál-
ható abban egy vezérgondolat, amelybe
ez beleütköznék és nem létezik egy
olyan államérvék, amelyet ez sértene.

De magának a Lloyd-bíróságnak még
csak joga sincs ahhoz, hogy az új tőz-
sdetörvény rendelkezéseinek ilyen értel-

mű magyarázatába bocsájtkozzék. A
Lloyd-bíróság törvényes működésében
Lloyd-társulat és azok között, akik a
bizva ezen bíróság illetékességének ki-
kötésével magukat vagyoniilag engazsál-
ták ezen kikötés tényével egy hallgató-
lagos jogviszony jött létre, amely a
Lloyd-bíróságot kötelezi arra, hogy ad-
dig, amíg működését rajta kívül álló
okok meg nem szüntetik, az eléje ter-
jesztett ügyekben bíraskodjék.

A bíróság törvényt magyarázási jogai-
nak határa van. A bíróság csak a tör-
vényhozó szándékát, a törvénynek sza-
vak mögötti értelmét keresheti, csak
a hézagokba nyulhat bele és csak a tör-
vénybillentyűk közötti hangokat szólal-
tathatja meg. Egy bíróság dönt-
het a saját illetékessége fe-
lett, de nem dönthet a saját lé-
tezése, vagy nemlétezése fe-
lett. Egy bíróságot, amely a törvény-
hozás akaratából működik csak a tör-
vényhozás akaratát szüntethet meg. A
Lloyd-bíróság megszüntetését nyilván-
akarat eddig törvényben kifejezést nem
nyert, legkevésbbé az új tőzsdetörvény-
ben.

Nem valószínű, de lehet, hogy a tör-
vényhozás egyszer az ország érdeké-
ben állónak fogja találni, hogy a
Lloyd-társulat választott bírósága a vál-
tozott viszonyoknak megfelelően a jö-
vőben ne bíraskodjék, avagy más alak-
ban működjék, de amíg ez meg nem
történik a bíróság működni köteles.

Ha egyszer arra kerülne a sor, hogy
a Lloyd-bíróság tényleg megszűntesse a
működését, ez akkor sem járhat az ezen
bíróóság létezésében bizva engazsált,
sok esetben existenciális gazdasági ér-
dekek százainak feláldozásával. Az ál-
dozati torok rendszerét a modern világ
elejtette, az utolsó: nagyon régen, még
az ókorban tartották. Ez tehát a Lloyd-
bíróóságnak sem jár ki, legkevésbbé jó-
hiszemű, minden rendű és rangú, még a
tőzsdetörvény meghozatala előtti idők-
ben magukat gazdaságilag legsúlyosab-
ban lekött jogjaikat kereső felek költ-
ségére.

**Az UGIR választmánya a forgalmi
adó új rendszere ellen.** A Gyáriparosok
Országos Szövetségének kolozsvári ta-
gozata tegnap délután dr. Farkas Mó-
zes elnöke alatt népes választmányi
ülést tartott. A választmányi ülés ére-
lyesen állást foglalt a forgalmi adó
új rendszere ellen annál is inkább, mert
a forgalmi adóról szóló új törvény vég-
rehajtási utasítását még nem adták ki s
ezért egy az ipari, mint a gazdasági
érdekeltség teljesen tájékozatlanul ál-
lanak. Általában a törvény sok lényeges
kérdésre nem ad felvilágosítást s ezért
elhatározták, hogy a pénzügyminiszter-
nél megsürgetik a forgalmi adó végre-
hajtási utasításának kiadását. Szóba ke-
rült a választmányi ülésen az új mun-
kásbiztosítási törvény tervezete is, mely-
ből a választmány egyhangulag megál-
lapította, hogy csak újabb terhekkel
sújtja a munkaadókat és a munkásokat.
A választmány a törvénytervezet revízió
ját követeli. A munkásszerveződések sza-
bályzatát a munkásszerveződésekéről szóló
törvénnyel kapcsolatban a választmányi
ülés megállapította, hogy a végrehajtási
utasítás a törvény intencióit tul menő
mértékben káros a belföldi ipari ter-
més érdekeire s ezért a közigazgatási bi-

Apró hirdetések

BELFÖLDI gesztenyét
métermázsánként 1600.
papírdiót 3000, tavalyi
jó szilvát 2500, belföldi
mogyorót 1800 lejért
szállít utánvétellel. 30%
előleg. Roóz Tauji de
sus. Baia-Mare.

ELADÓ vagy **KIADÓ**,
haláleset miatt, jófor-
ga mu munkásnegyed-
ben korecsma, fűszer-
üzlet kétszoba konyhá-
lakással, teljes beren-
dezéssel és minden en-
gedéllyel. Cim a ki-
adóban.

MŰKÖDÉSBEN levő,
minisztertanácsi enge-
délyel, általános biz-
tosító társaság keres
belföldi vagy külföldi
tőkével rendelkező tár-
sulat, Közvetítők jól
díjaztatnak. Virgil C.
inginer. Cluj, Strada
Basarabia 10.

KIFUTÓFIUT — csak
délelőttre — felvez
Schwartz Ignác Str.
Juliu Maniu (Szenteg-
ház-u.) 24.

EIN CECHISCHE
Textilfabrikant möönte
sich als Companion bei
eine rumänische Baum-
wolle fabrik beteiligen.
Vermittler ausgeschlos-
sen. Adresse: Kosmos-
kanzlei Munkacevo
Zaharadne Mesto.
Csehslovakia.

ELUTAZÁS MIAIT
sürgösen eladók füg-
gönyök, ágytakarók,
ágytakarók, konyha-
edények. Széchenyi-tér
13. Házmesternél.

KÉZIMUNKA elő-
nyomda nagyon jutá-
nyosan eladó. Cim a
kiadóban.

Reggel és este frissen
fejt kóser tehéntej,
valamint bivalytej ál-
landóan kapható ház-
hoz szállítva is
Schwartz Ignác Str.
Juliu Maniu (Szenteg-
ház-u.) 24.

HIVATALNOKNÓ uni
családnál teljes ellátást
keres, esetleg lakást.
Cimeket a kiadóba kér.

róságnál perrel támadják meg a sza-
bályzatot. A választmányi ülés végén
dr. Farkas Mózes elnök bejelentette,
hogy hosszabb külföldi utra megy. A
választmány távollétében az elnöki te-
endők végzésével Diamant Izsót, a
Sodronyipar Rt. vezérigazgatóját vá-
lasztotta meg, aki az UGIR vezetősé-
gének eddig is a legértékesebb tagja
volt.

**Hitelvédő egyletek nemzetközi kong-
resszusa.** Bécsből jelentik: Ez év máju-
sában az egyik bécsi hitelvédő egye-
sület hatvanéves fennállása alkalmából
nemzetközi hitelvédő kongresszust ta-
nak. A kongresszus május 31-étől jú-
nius 3-ig fog ülésezni. A kongresszus
foglalkozni fog az általános hitelforgal-
mat érintő problémákkal. Az előkészítő
bizottság Paul Stiaszny kereskedelmi
tanácsos elnöklésével ülést tartott, a-
melyen egy fölhívás kiadását határo-
zták el. A fölhívás többek között a
következőket mondja: „A mai tőkesze-
gény korban nagy jelentősége van an-
nak, hogy az általános hitelforgalom
biztonsága fokozódjék. Meggyőződünk
röla, hogy ezt a célt főleg úgy tud-
juk elérni, ha erőinket koncentráljuk.
Szükség van tehát a különböző orszá-
gokban fennálló és a hitelvédelmet köz-
vetlenül, vagy közvetve szolgáló intéze-
tek közeledésére. Kell, hogy ezek az in-
tézetek munkatechnikai szempontból
egymásba kapcsolódjanak, hogy azután
kölcsönös eszmecsereiben maradjanak.
Fontos továbbá, hogy mindazokat az
elemeket, amelyek különös szakismere-
tek fölött rendelkeznek és hajlandók a
hitelvédelmi intézmények számára se-
gédkezet nyújtani, felszólítottassanak a
közreműködésre”. A kongresszus iránt
nagy érdeklődés nyilvánul meg.

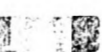
Nemzetközi vagonári konferencia.
Berlinből jelentik: A nemzetközi vagon-
gyarak konferenciáján szünet állott be.
A tárgyalásokat nem lehetett folytatni,
mert a német vagonépítő szövetség és
a belga és francia vagongyarak között
tervezett megállapodást nem lehetett
megkötöni. Bizonyos, kvotakövetelése-
ken kívül a belga és francia gyárosok
azt is követelik, hogy a német vagon-
ipar, mint zárt szerződő fél, egysege-
sen lépjen fel. Minthogy azonban három
német vagongyár nem tartozik a szöv-
vetkezethez, a szövetekezet vezetősége
most azon igyekszik, hogy a három kar-
telen kívüli gyárat is a szövetekezetbe
való csatlakozásra bírja.

**Gyakorlati áruismeret
és
Vegyészeti lexikon**
Szerkesztette: Rác Lajos.
Ára: 476 lej
az UJ KELET könyvosztályában.

Hirdessen az Uj Keletben

A leggyönyörűbb ajándék! Rendkívül kedvező áron!

A zsidó művészet remekei

Birnbaum Uriel:

Abel Pann:

Moses

Die Bibel in Bildern

50 képből álló ciklus díszes vászonkötésben.

24 pasztlkép 36x37 nagyságu vászon-
kötésű albumban.

Ára 1350 lej helyett 700 lej

Ára 1890 lej helyett 4 havi rész-
letre 1000 lej, készpénz-
fizetés 900 lej. Részletfizetés esetén
esetén 900 átvételkor 400 lej (és portó)
az egymásután következő 3 hónapban
200-200 lej fizetendő.

Kapható 3 havi részletfizetésre is, mely
esetben átvételkor 300 lej (és portó), az
egymásután következő 2 hónapban 200-200
lej fizetendő.

24 pasztlkép 36x37 nagyságu vászon-
kötésű albumban.
Ára 1890 lej helyett 4 havi rész-
letre 1000 lej, készpénz-
fizetés 900 lej. Részletfizetés esetén
esetén 900 átvételkor 400 lej (és portó)
az egymásután következő 3 hónapban
200-200 lej fizetendő.

Kapható az „UJ KELET” könyvosztályában

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán január 23-án este 8¹/₄-kor: Első felelőség. 3-adszor. Napi bérlél 27. szám, A. Sorozatszám: 195.

Csütörtökön jan. 30-án 3, 5, 7 és 9 órákor Az Apák bűne Emil Jannings monumentális filmalkotása.

Pénteken január 31-én 3, 5, 7 és 9 órákor Az Apák bűne.

Szombaton február 1-én 3, 5 és 7 órákor Az Apák bűne.

Szombaton február 1-én este 9 1/2 órákor Feleség és szerető A bukaresti „Ignita” zsidó színtársulat vendégjátéka. A főszerepben Amerika leghíresebb primadonnájával, Dora Weismannal. Rendes helyárak. Sorozatszám 195

Vasárnap február 2-án d. u. 2 1/2 órákor Nótás kapitány Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek árai: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám 197.

Vasárnap február 2-án félhatórákor és félnyolcórakor: Apák bűne. Emil Jannings monumentális filmalkotása

Vasárnap február 2-án este féltíz órákor A fegyencső. A bukaresti „Ignita” zsidó színtársulat vendégjátéka, a főszerepben: Dora Weismann. Rendes helyárak. Sorozatszám 198.

Hétfőn február 3-án este 9 órákor: Utolsó tánc, a bukaresti „Ignita” zsidó színtársulat vendégjátéka, a főszerepben: Dora Weismann. Rendes helyárak. Sorozatszám 199.

Kedden, február 4-én este 9 órákor: Anyai áldozat. A bukaresti „Ignita” zsidó színtársulat bucsufelvétele. Főszerepben: Dora Weismann. Sorozatszám 200

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szerdán január 23-án 3 és félhatórákor: I. A Szudáni Légő. II. Nász a viharban.

Csütörtökön január 30-án 3, 5, 7, és 9 órákor: Apák bűne. Világselejtelem! Emil Jannings legújabb, legtökéletesebb világhódító alakítása Amerika filmcsodája. Helyárak: 3 órákor 30, 20, és 10 lei. Helyárak 5f 7, 9, órákor 40, 30 és 20 lei.

Pénteken január 31-én 3, 5, 7, 9, órákor Apák bűne

Szombaton február 1-én 3, 5f 7, órákor Apák bűne

Vasárnap február 2-án 5 3/4 és félnyolcórakor: Apák bűne.

Vasárnap, február 2-án d. e. 10¹/₂ órákor matiné 20, 15 és 10 leis helyárakkal. Salto mortale. Izzalmas cirkuszdráma 8 felvonásban. Főszereplők: Carmen Cartelieri, Verébes Ernő, Werner Plutschau. Előadás kezdete hivatalosan 10¹/₂ órákor.

HOZSÓ-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda 5, 7, 9 órákor: Premier! A hold asszonya. Fritz Lang páratlan rendezésében. Főszereplők: Gerda Maurus, Willy Fritsch. Az UFA filmgyár legnagyobb produkciója.

Csütörtök 5, 7, 9 órákor: A hold asszonya.

Péntek 5, 7, 9 órákor: A hold asszonya.

Szombat 5, 7, 9 órákor: A hold asszonya.

VELTŐTÖK-MŰSORA:

Szerda: Adieu Mascotte, Lillian Harvey kedvelt művésznő legújabb szenzációs szalonvígjátéka.

Csütörtök: Az asszony és a bábu. Szenzációs premier. Pierre Louys hasonló nevű világhírű regénye nyomán. Főszerepben a szép Conchita Montenegro. 17 éven aluliaknak tilos a bemenet!

Péntek: Az asszony és a bábu.

Szombat: Az asszony és a bábu.

Vasárnap: Az asszony és a bábu. Utóljára.

URANIA-MOZGÓ:

Szerda: A diplomás szerelem. Utóljára. Elsőrangú sportvígjáték. Főszerepben a szép Marion Dawies.

Csütörtök: Álarcos lovag. Izzalmas cow-boy-film. Don Douglas cow-boy király legizzalmasabb kalandjaival.

Péntek: Álarcos lovag.

Szombat: Álarcos lovag.

Vasárnap: Álarcos lovag. Utóljára.

A Magyar Színház közleményei Dora Weismann szombaton este mutatkozik be Kolozsváron

Szombaton este fog bemutatkozni a Magyar Színház színpadán Dora Weismann és társulata. A diva ma kétségkívül a zsidó színészet vezető művésznője, ép úgy, mint ahogy a férje, A. Schor a legismertebb színpadi szerző Amerika és Kelet-Európa jiddis világában. A négy jiddis vendégjáték a színházi szezon komoly, nagy eredménye lesz. I. Kremutzer, a társulat Kolozsváron időző igazgatója így nyilatkozott a hírneves művésznőről: „Nem az én dolgom Dora Weismann művészetét jellemezni és ismertetni. Helyettem elvégeztem azt Amerika és Lengyelország sajtója, bizonyos, hogy aki színpadon látta a művésznőt, egy életre szóló élményt szerzett. Dora Weismann egyik nagy előnye a többi star fölött, hogy kizárólag elsőrendű színpadi erőkkel játszik együtt. Az elve ugyanis az, hogy igaz művészet csak igazi művészek között bontakozhat ki. A művésznő világhírű utódjára, Varsóban a világhírű Lippmann-egytűttest szerződtette, amely a legjobb jiddis erőkkel öleli fel. A társulat a „Feleség” című melodrámban fog bemutatkozni, ahol megrázón látjuk egy zsidó családi élet felborulását és megsemmisülését. Végig zsidó levegője van a drámnak, amelyet megindító régi jiddis dalok festenek alá.”

Jövő héten „Katica”. Az idei évad nagy operette-sikerének, a „Széklik az asszony”-nak méltó folytatása lesz, sőt túlszárnyalja azt a „Katica”, ez az igazán modern operette, amelynek most van a diadala Budapesten a Városi Színházban és amelynek premierje a jövő hét közepén lesz nálunk. A „Katica” bemutatkozó előadásának pontosan megállapított napja: Szerda, február 5.

Ma „Első felelőség”. Két zenésztársulat között hódoló, hangos tisztelet az idei évad egyik legnagyobb sikerévé az „Első felelőség”-et, amelynek ma este lesz a harmadik előadása. Főszereplők: Pócs Lili, Szentgyörgyi Mária, Turók Ersei, Janovics József, Tóth Elek, Lantos Béla, Mészáros Béla.

Holnap.

Emil Jannings Az apák bűneiben.

Ez az a nem való olyan esemény, amelyre mindenki várta, mint a ma este bemutatkozó filmalkotás. Minder eddigi művészetvilágunk legnagyobb sikerét hozta a magyar színház megújulása az „Apák bűne”-vel, amely az egész világon elismerést váltott ki. A filmalkotás, hogy mióta filmben van a világ, a legkiválóbb művészek legjelebb művészei alkotásának számít.

Ez a filmalkotás az apák bűne, amelynek főszerepében Emil Jannings olyan diadalt aratott, hogy az amerikai tudományos akadémiák nagy díjjal tüntették. Nincs az a hangos vagy csendes film, amely fel tudná venni a versenyt az „Apák bűne”-vel.

A nagy világhírűségű hónapokon át tartották műsorban a filmalkotásokat, mindenütt kétszeres sőt háromszoros emelték a helyárakat, mert az „Apák bűne” olyan nagyban került a helyre, hogy még nem volt példa.

Az egész világon a kolozsvári magyar színház az a hely, ahol az „Apák bűne” rendezésének mellett néhet meg a közönség. A magyar színház tekintettel van a mai szomorú gazdasági helyzetére, s még az „Apák bűne” előadásai alkalmával sem emeli a helyárakat.

Tessék jól megjegyezni: Az „Apák bűne” látható csütörtökön 3, 5, 7, és este 9 órákor. Pénteken ugyancsak 3, 5, 7, és este 9 órákor. Szombaton 3, 5, és este félnyolcórakor. Vasárnap félhatórákor és félnyolcórakor (utóljára).

Ősze be mindenki úgy az idejét, hogy legalább kétszer nézhesse meg az „Apák bűne”-t, mert egy előadás nem tud betelni a film nagyszerűségével.

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háborúban: 3 kötet 888old., 132 lej az Új Kelet könyvostályában.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai Szerda január 29

A mai nap kiemelkedő műsorszámai:

Budapest Beszássy Kató, kolozsvári művésznő énekel 9.15-hoz.

London. Operák az összes cseh állomások **Milánó, Torinó, Róma.** Nagy hangverseny.

Bukarest. 16 Rádiózenekar. 16.15: Konferálás. 16.30: Szórakoztató zene. 17 Időjárás. 17.05 Szórakoztató zene. 20 Francia kamarazene. Debussy: Szonata. Konferálás 20.45: Strojescu a párisi vigopera tenorének francia dalokat énekel. 21.15 Zongorajáték. Debussy: Sztvit. Ravel: Ondine. 22.50: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangverseny, közreműködik: Géczyné, Fazekas Klári, zongora, Beczák Katalin: ének. Horváth László gordonka. 9.30: Hírek. 12.05 Rádió húzikvar tetjenek hangversenye Schubert, Strausz, Waldteufel, Kálmán, Lincke, Jshitomo Motron műveiből.

Bécs, Graz. 20.05: Kaberé, 21.05: „Oh ezek az asszonyok” és „A kalap” c. egyfelvonásos. „Oh ezek a jegászok”, jelenet. Békeffy László: „Egy zsíros per” c. jelenete. Operett-dallamok, Offenbach, Sarauus, Suppé művei.

Berlin. 18.20: Szórakoztató zene 20: lönböző nemzetek indulói. 20.10: Gilbert: Szálló Lemberg városához c. operettjének 2-ik és harmadik felvonása.

Breslau. 20: Haydn: Az évszakok című oratóriuma.

Frankfurt. 19.30: Szimfónikus hangverseny. Brahms: Akadémiai nyitány, Schumann zongora és zenekari verseny. Mendelssohn: Szentivánéji álom. 21.15: Charpentier Lujza c. zenés regénye

Hamburg. 20 Indulók, 21 Katonadalok. Köln. 17.30 Hangverseny. Schumann: C-dúr ábránd. Grieg dalok. Chopin dalok, Reger és Pitzner dalok. 20 Szavalló és dalest.

Königsberg. 20 Hengverseny.

Königswusterhausen. 20 Hangverseny Stuttgart. 21.15 Közv. Frankfurtból.

Barcelona. 20 Gramafon.

Belgrád. 20.40 Operettársulatok.

Zágráb. 20.35 Hangverseny

Bern. 20 Dalok. 20.30 Orosz zene.

Darenty. 22.45 Zongorajáték.

Köndon. 20.50 Puccini: Bohémélet című operája.

Prága, Brünn, Kassa, Ostrava, Pozsony. 19. Foster A legyőzhetetlen című operája.

Varsó, Katowitz, Wina. 17.45 Hangverseny Kálmán Imre műveiből. 20.14 Kamarazene. 21.35 Szórakoztató hangversenye. (Két utóbbi csak Varsóban.)

Poznan. 20.30: Könyvű zene. 22.15: Tónézene.

Krakikó. 20.15 Hangverseny. 22.10 Varsó köv.

Riga. 19.03 Népszerű hangy.

Milánó, Torinó. 20.30 Puccini: Pillangó bisasszony c. operája.

Róma. 21.02 IV. Hangverseny

Osio. 20 Rádiózenekar 22.45 Gramafontánézene.

Toulouse. 19.35 Tangók. 20 Dalok, 20.30 Könyvű zene.

Zürich. 20 Rádiózenekar. 20.30 Orosz zene.

Lyon. 21 Hangverseny. 21.30 Szelenzenekar.

Csütörtök, január 30

A mai nap kiemelkedő műsorszámai:

Budapest. Lohengrin előadása.

Bécs. 15.30: Odlér Nándor Kolozsvárról elszármazott hegedűművész játszik; Francia est.

Hamburg. Pozsony. Wagner, Liszt est.

Köln. Toulouse. Operaelőadás.

München. Operaelőadás.

Bukarest. 16. Szórakoztató zene. 16.16: Konferálás. 16.30 Szórakoztató zene. 19.45: Angol lecke. 20. Jazs 20.30: Színházi előadás. 21.50 Hírek. 9.15: A m. kir. Országos Tisztí Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 1. J. Strauss: Perza induló. 2. Jakobi Sybill—egyveleg. 3. Nevin: Mighty Lak'a Rose, Intermezzo amoroso. 4. Fucik: Tavaszí üzenet—keringő. 5. Lortzing: A vadörzo — ábránd. 6. Bayer: A babatündér—egyveleg. 7. Lentner: Ünnepi megnyitó. 8. Miákih

Alajos: Allah ih Allah! 9. Billi: Ronde de Gaminis, induló. 10. J. Strauss: Egyveleg. Hírek. 12.05: Gramafonhangverseny. 1. Verdi: Rigoletto, ábránd. 2. Szabolcska-Kurucz. A Grand Caféban. 3. Henderson: Bam, bam bammy shorem. 4. Kacsóh: Vihar a levelet; A gözköcsi hat kereké. 5. Al Jolson-Frank Skinner: Sonny boy. 6. Szenes—Malcsiner: Ki tudja, mit sirat. 7. 8. Ceitt babám; Már minálunk; Semmi babám. 9. Nádor Gyula: Felkötöm a rézsarkantyú; Elmentek a nádasdi huszárok; Nem jó, nem jó; Gyora osárdás. 10. Lehár: Lyk, lyuk, lyuk, induló 4.00: Rádió Szabad Egyetem. 1 Magyar dalok és előadás. Utáva időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.10: A Földművelésügyi miniszterium rádióelőadás-sorozata: Groffits Gábor gazdasági akadémiai r. tanár: A tágyatelepek építéséről különös tekintettel a kisgazdaságokra. 5.40 A m. kir. 1 honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. 1 Suppé: Pajkos diákok—megnyitó. 2 Jakab Terka: a) Ruhák b) Azt akarom én. Előadja: Eitner Irén operabékesző. 3. Verdi: álarcosbál — nagy ábránd. 4. Jakab Terka: Mécse. 5. Joerne. 7.25: Preludium. 6.45 Angol nyelvoktatás. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapiának felolvasása. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Lohengrin. Wagner Richardól. Utána körülbelül 11.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Graz Bécs. 15.30 Adler Nándor hegedűművész hangversenye. 19.30: Strausz Richárd „Intermezzo” c. zenésjátéka. Utána jazz.

Berlin. 20 Händel, Bach, Delius, Gretry és Mozart művei.

Breslau. 18.40! Derüs orosz zene. 20.30 Hangverseny.

Frankfurt. 20.30 Szentgyörgyi László hegedűművészjátéka.

Hamburg. 20.30 Wagner, Liszt est. Mesterművek előjáték. Siegfried-ídill. Az istenek bevonulása Wallhallába. Tennbauer: nyitány. Rigoletto: zongoraábránd, Liszt: Amit a hegyen hallni szimfónikus költemény Köln. 20 Kreutzer „A kanadai éjjli szállás” c. operája.

Königsberg. 20.30: Tarkaest.

Königswusterhausen. Millöcker: Szegény Jonátán c. operettje.

Lipce. 19.30 Citrazene. 21.15 Északi mütákok.

München. 19.30 Parasztzenekar 20.45: Operaházv.

Stuttgart. 0.30 Eladott és eljátszott baladák Brahms Ekvárd: ballada. Löwe: Ritka imádkozó, Lakodalmi dal, Chopin: F-dúr ballada. Kaun: Az élet diadala. A győztes Wejt: A tűz lovasa Palkányifőgő.

Barcelona. 20 Gramafon.

Belgrád. 20. A ljubljani rádióállomás hangversenyeinek köv. Wagner, Cserin, Hruby, Reinhard művei.

Bern. 21.30 Magyar zenekar.

Prága. 19.50 Fúvószené. 20 A lengyel zenekonzervatóriuma növendékeinek hangversenye. 21. Szórakoztató zene.

Brünn. 19.05 Rádiózenekar Bendli: Az Ireg völgyégy. Smetana Brdenburgizk Csehországban, Ovorzák, Éjjli dli, Bidek: A hultán, Veis: Támadás a melom ellen. Dvorzák: Szlav táneok. 22.20 Gramafon.

Kassa Ostrava. brünni és prágai műsorstól v.

Pozsony. 18.30: Francia zene. Bizet: Cermen-ária, Massenet: Verther—ária, Halévy: Zaidóár ária, Massenet: Elszászi jelenetek. Utána a brünni és prágai műsor.

Varsó. Katowitz. Wina. Poznan. Kakkó. 19.35: Sziléziai dalok. 21.05: Rádiórevü, utána 23 Könyvű és tánczene.

Darenty. 20 Katonazene. 21 Filharmónikus társaság hangversenye. 22.05 Zongorajáték.

London. 19.40 Csellószonáták.

Milano. 21.15 Vegyes zene.

Torino. 19.30 Vacsorai zene.

Róma. 21.02 A tenger költészete és zenéje. Smareglia, Debussy, Rubinstein, Ravel, Franchetti, Milanesti, Riszki, Korszakov művei.

Nápoly. 21.15 Hangverseny

Osio. 20.30 Gordonkaverseny tenordalokkal. utána különböző opera áriák

Lyon. 20.30 Gramafon

Stockholm. 19.50 Szclistik hangy.

Riga. 21.30 Eszt est.

Zürich. 20 Könyvű zene

Sok kellemes órát szerez magának. ha dr. Cherestestesi-Déri tanárok által írt „100 újságciikk alapján románul c. könyvet beszerzi. Azonkívül megtanul románul is Kapható az Új Kelet könyvostályában. Ára

Az Új Kelet az egy... és bányai zsidó... naplár...
Gikkok stánnyo...
Izrák megjelölés...
Köziratokat nem kü...
megörzésekre sor...

Az eladósod

Egy esztendővel a lóslása óta a kormának, hogy közbelép szállítás érdekében. E menyire tiszteletremagában foglalt egy pénzügyi élet egy sőbb helyről való szan [megeősítik, és nem jelentette és nem ország pénzügyi életét és ha a BancstNation is kerül súlyos millióának fenntartása, a gélet ritmusán a stabilitá változtatott. A pénz még hangsúlyozottabb nyok tovább romlottak sem akartak csökkent erősebb kereskedelmi sőt megingathatatlan teket is kikézdett.

A pénz története i ciónához hasonló analó hatalom igyekeztet és belépni a hitelezők és mindig élesen szembe bályozásban. A mult külső intervenció csak be, midőn a hitelvisz kamatok horribiliisan komoly veszedelem f gazdaságot.

Es a tapasztalatok mutatták, hogy erősz tézkedések teljesen nak a gazdasági élet törvényeivel szemben. szedelem létezését a le fogják kétségbevonni, volt pénzügyi alminis viddel ezeltől a sajtó zatában arra, hogy R dott ország, amelyne talán az összes európe gánadóságainak össze nolesen számításai sz kosságának tartozásai hárd lejt tesznek E annyit, mint mennyi költségvetése. Tessék utána a fantasztikus ó kamatviszonyok melle kell használati díj fe zetni az országnak. E lej kamatai a legmin mellett is évi 30 mill llyen hatalmas összeg tendőről-esztendőre a duktív munkától a pénzügyviszonyok. Lehet hiányon, a gazdasági és bukások légióján c

A gazdasági válság nincsen olyan európai á következményeit meg oka elsősorban is a t sendő, amelyet a terd val igyekeznek Európ Nálunk azonban spec helyzetet az a tény, letek lebonyolítását r megnehezítik az orsz szolgáltatási, közigsz viszonyai is. Blank A egy a minap tett ny hogy egy-két esztendő váltó, akár jelzőlogó szolgáltatási fórumok lehet. Mi sem természet az ezel járó veszte ugyanazok a kölcsönöz pénzügyintézetek. A per egybehívott értekezlet mutattak arra, hogy a a vagyonok elértéktele